

แผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับมติที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

จึงประกาศแผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘ โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

(สมเด็จพระมหาวีรวงศ์)

อупนายกสภามหาวิทยาลัย
ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

คำนำ

แผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘) ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อให้การปฏิบัติการของแต่ละหน่วยงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมในระยะเวลา ๕ ปีข้างหน้า โดยคำนึงถึงเป้าหมายการพัฒนาประเทศในระยะยาวภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในสังคมโลกยุคปัจจุบัน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยได้กำหนดทิศทางในการพัฒนามหาวิทยาลัยออกเป็น ๕ ยุทธศาสตร์ ๒๙ เป้าหมาย และ ๓๘ ตัวชี้วัด เพื่อให้สามารถก้าวเป็นมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาในระดับนานาชาติ เป็นการเปิดโอกาสให้พลเมืองโลกอันมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรมสามารถเข้าถึงหลักธรรมของพระพุทธศาสนา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต และสามารถบูรณาการองค์ความรู้จากสหวิทยาการให้เกิดงานวิจัยในระดับสากล โดยเน้นการพัฒนาจิตใจและการน้อมนำปรัชญาพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ด้วยภูมิปัญญา (Human Wisdom) รวมทั้งการเยียวยาฟื้นฟูจิตใจให้มีคุณธรรมจริยธรรมมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยสู่วิสัยทัศน์ที่ว่า “ร่วมพัฒนาพลเมืองโลก ด้วยการผสานแก่นแท้ของพระพุทธศาสนา ที่มั่นคง ให้ดำรงอยู่ในฐานะโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาของมนุษย์ในอนาคต”

แผนพัฒนามหาวิทยาลัยฉบับนี้ ได้มีการดำเนินการตามแนวคิด "ร่วมพัฒนา มมร. ไปด้วยกัน" ผ่านการรับฟังข้อเสนอแนะของบุคลากรมหาวิทยาลัยทุกภาคส่วน รวมไปถึงกรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่าง ๆ ที่ได้ให้คำแนะนำแก่มหาวิทยาลัยด้วยดีตลอดมาจนสัมฤทธิ์ผล และมหาวิทยาลัยจะได้นำไปเป็นแนวทางแห่งการพัฒนาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

(พระราชปฎิภาณโกศล, ผศ.ดร.)

อธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ประวัติและความเป็นมาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	๑-๒
การดำเนินการในปี ๒๕๖๒ – ๒๕๖๓ เพื่อเตรียมการประกาศใช้แผนพัฒนามหาวิทยาลัยฉบับใหม่	๓-๘
กระบวนการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัยฉบับใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘	๘-๙
สาระสำคัญแผนพัฒนามหาวิทยาลัย	๑๐-๑๔
วิถิแห่งการพัฒนา	๑๕-๑๖
ปรัยัติ : วิถิที่ ๑ สืบสาน ส่งต่อ ต่อยอด	๑๗-๒๐
ประยุกต์ : วิถิที่ ๒ ผสาน สร้างสรรค์ อย่างลึกซึ้ง	๒๑-๒๔
ปฏิบัติ : วิถิที่ ๓ ค้นหา “ตน” เติม “คน” เสริมสร้าง “สังคม”	๒๕-๒๘
ปฏิบถ : วิถิที่ ๔ ฟ้นฟู เยียวยา นำพากลับสู่ ความสว่าง สงบ	๒๙-๓๑
ปฏิรูป : วิถิที่ ๕ พลิก เปลี่ยน ปรับ รับการเปลี่ยนแปลง	๓๒-๓๔
ภาคผนวก	๓๕-๕๖

ประวัติและความเป็นมาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อาจจำแนกตามระยะเวลาที่ได้พัฒนามาจนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๖๓) ได้ ๓ ยุค ดังนี้

ยุคที่ ๑ : ยุคเป็นวิทยาลัย (พ.ศ. ๒๔๓๖ – ๒๔๘๘)

“มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย” เดิมเป็นวิทยาลัยเรียกว่า “มหามกุฏราชวิทยาลัย” ได้รับการสถาปนา (จัดตั้ง) ขึ้นโดยพระบรมราชานุญาตในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๓๖ (ร.ศ.๑๑๒) ซึ่งเป็นวันคล้ายกับวันสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระสยามเทวมหามกุฏวิทยมหาราช รัชกาลที่ ๔ และได้พระราชทานนามว่า “มหามกุฏราชวิทยาลัย” เพื่อถวายเป็นพระบรมราชานุสรณ์เฉลิมพระเกียรติแด่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระสยามเทวมหามกุฏวิทยมหาราช ผู้ทรงเป็นปราชญ์ทางพระพุทธศาสนาที่สำคัญพระองค์หนึ่งของไทย และทรงตั้งวัตถุประสงค์ของการสถาปนา “มหามกุฏราชวิทยาลัย” ไว้ตอนหนึ่งว่า “เพื่อเป็นที่เล่าเรียนศึกษาพระปริยัติธรรมของภิกษุสามเณร” ดังแจ้งความของกระทรวงธรรมการ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๓๖ (ร.ศ.๑๑๒) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐ หน้า ๕๒๖

ยุคที่ ๒ : ยุคเป็นมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนา (พ.ศ. ๒๔๘๘ – ๒๕๔๐)

ในยุคนี้เริ่มจากปี พ.ศ. ๒๔๘๘ โดยกรรมการมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งมีสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ ขณะทรงดำรงสมณศักดิ์เป็นสมเด็จพระวชิรญาณวงศ์ สมเด็จพระสังฆราช ทรงเป็นนายกรรมการ ได้มีมติให้จัดตั้งมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาขึ้น เรียกว่า “สภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย” กล่าวได้ว่า มหามกุฏราชวิทยาลัยพัฒนาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาเป็นไปตามที่สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ทรงพระดำริไว้เมื่อครั้งที่พระองค์ยังทรงพระชนม์อยู่ และได้เปิดทำการสอนในรูปแบบของมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนา เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๙ และมีวัตถุประสงค์ตามที่สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ทรงตั้งไว้ ๓ ประการ คือ

- (๑) เพื่อเป็นสถานที่ศึกษาพระปริยัติธรรมของพระสงฆ์
- (๒) เพื่อเป็นสถานที่ศึกษาวิชา ซึ่งเป็นของชาติภูมิและต่างประเทศแห่งกุลบุตรทั้งหลาย
- (๓) เพื่อเป็นสถานที่จัดสั่งสอนพระพุทธศาสนา

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นว่า สมเด็จพระมหาสมณเจ้าฯ ทรงมีพระดำริ ในเรื่องการศึกษาที่กว้างไกล ทรงเห็นว่าพระภิกษุสามเณรนั้นควรจะได้ศึกษาทั้งความรู้ทางพระศาสนาและความรู้อื่น ๆ ที่จะประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคม ซึ่งทรงเรียกว่า “วิทยา” อันเป็นของชาติภูมิและต่างประเทศ เพราะความรู้ดังกล่าวนี้ แม้จะไม่ใช่ประโยชน์ต่อการพระศาสนาโดยตรง แต่ก็จะเป็นสื่อกลางและปัจจัยเกื้อหนุนต่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ และเป็นประโยชน์ต่อบ้านเมือง ไม่ว่าพระภิกษุสามเณรนั้นจะยังคงอยู่ในสมณเพศ หรือลาสิกขาออกไปเป็นพลเมืองของชาติ

ในยุคที่ ๒ (ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๖) เมื่อนักศึกษาเพิ่มมากขึ้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จึงได้ขยายการศึกษาจากส่วนกลางออกสู่ส่วนภูมิภาค โดยจัดตั้งเป็นวิทยาเขต ๗ แห่ง และวิทยาลัย ๑ แห่ง รวมเป็น ๘ แห่ง คือ

- (๑) วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ตั้งอยู่ที่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- (๒) วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ตั้งอยู่ที่ จังหวัดนครปฐม
- (๓) วิทยาเขตอีสาน ตั้งอยู่ที่ จังหวัดขอนแก่น
- (๔) วิทยาเขตล้านนา ตั้งอยู่ที่ จังหวัดเชียงใหม่

- (๕) วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ตั้งอยู่ที่ จังหวัดนครศรีธรรมราช
- (๖) วิทยาเขตร้อยเอ็ด ตั้งอยู่ที่ จังหวัดร้อยเอ็ด
- (๗) วิทยาเขตศรีล้านช้าง ตั้งอยู่ที่ จังหวัดเลย
- (๘) มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัย ตั้งอยู่ที่ จังหวัดนครราชสีมา

ครั้นต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๐ มหาวิทยาลัยได้ตระหนักว่าวิชาการทางพระพุทธศาสนา เป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา และผู้เผยแผ่พระพุทธศาสนาจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถในการสอนธรรมะที่ทันสมัย และทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกและวิทยาการด้านต่าง ๆ จึงอนุมัติให้เปิดดำเนินการจัดตั้งโครงการบัณฑิตศึกษาขึ้น เพื่อเปิดสอนในระดับปริญญาโท และปริญญาเอก เรียกว่า “บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย” เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ โดยได้เปิดสอนในระดับปริญญาโท ครั้งแรกเมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๑

ยุคที่ ๓ : ยุคเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ (พ.ศ. ๒๕๔๐ - ปัจจุบัน)

มหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนา อันมีนามว่า “สภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย” ได้พัฒนามาเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ ได้นามใหม่ว่า “มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย” โดยพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่ ๙) ทรงมีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยและให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นเรียกว่า “พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐” กล่าวได้ว่า มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติดังกล่าว เป็นนิติบุคคล และเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ มีวัตถุประสงค์ในการให้การศึกษากว้างกว่าเดิม คือ ให้การศึกษา วิจัย ส่งเสริมและให้บริการทางวิชาการพระพุทธศาสนาแก่พระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ รวมทั้งทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (มาตรา ๖)

ยุคที่ ๓ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเปิดการสอนระดับปริญญาเอกครั้งแรก ในวันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ และปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้ขยายการศึกษาจากวิทยาเขตร้อยเอ็ด โดยจัดตั้งเป็นวิทยาลัยเพิ่มอีก ๒ แห่ง คือ

- (๑) วิทยาลัยศาสนศาสตร์โยธธอง ตั้งอยู่ที่จังหวัดโยธธอง
- (๒) วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ ตั้งอยู่ที่จังหวัดกาฬสินธุ์

ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้เปิดสอนตามหลักสูตรสาขาวิชาต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก คณะวิชา ๕ คณะ คือ

- (๑) บัณฑิตวิทยาลัย
- (๒) คณะศาสนาและปรัชญา
- (๓) คณะมนุษยศาสตร์
- (๔) คณะสังคมศาสตร์
- (๕) คณะศึกษาศาสตร์

การดำเนินการในปี ๒๕๖๒ – ๒๕๖๓ เพื่อเตรียมการประกาศใช้แผนพัฒนามหาวิทยาลัยฉบับใหม่

ในการเตรียมการประกาศใช้แผนพัฒนามหาวิทยาลัยฉบับใหม่ มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการเพื่อให้สามารถก้าวเป็นมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาในระดับนานาชาติ และเปิดโอกาสให้พลเมืองโลกหลากหลายชาติพันธุ์และวัฒนธรรมได้สามารถเข้าถึงหลักธรรมคำสอน รวมทั้งการประยุกต์ใช้ในวิถีชีวิต และการบูรณาการองค์ความรู้สหวิทยาการให้เกิดงานวิจัยและผลสัมฤทธิ์ในระดับสากล เน้นการพัฒนาจิตใจและการน้อมนำปรัชญาพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ด้วยภูมิปัญญา (Human Wisdom) และการเยียวยาฟื้นฟูจิตใจให้มีคุณธรรมจริยธรรมมากขึ้น อันจะเป็นการเสริมสร้างสังคมให้เข้มแข็งท่ามกลางกระแสวัตถุนิยม บทบาทของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยในยุคดิจิทัลนี้ จึงต้องมีการเปลี่ยนผ่าน (Digital Transformation) และทบทวนอย่างเป็นขั้นตอนเพื่อให้สามารถพัฒนาอย่างมั่นคงและสามารถเป็นองค์กรสำคัญในการเผยแผ่หลักคำสอนของพระพุทธศาสนาในศตวรรษที่ ๒๑ ได้อย่างถูกต้อง โดยมีการเตรียมความพร้อมใน ๑๐ ด้าน ดังต่อไปนี้

๑. การพัฒนามาตรฐานด้านวิชาการ บุคลากรสายวิชาการ และมาตรฐานการวิจัยของบุคลากร

ด้านวิชาการและการพัฒนาหลักสูตร ได้มีการปฏิรูประบบการศึกษาของมหาวิทยาลัย ปรับปรุงหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรใหม่เพื่อให้ทันต่อความคิดในยุคดิจิทัลที่ไม่ยึดติดในช่วงชั้นอายุ จะเปิดแนวทางบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยที่กว้างขวางขึ้นให้เป็นการศึกษาตลอดชีวิต รวมทั้งการบริหารหน่วยงานของมหาวิทยาลัยในส่วนกลาง วิทยาเขต และวิทยาลัย รวมถึงหน่วยงานภายในทุกส่วนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยปีการศึกษา ๒๕๖๓ เป็นต้นไป หน่วยงานระดับคณะ วิทยาเขต และวิทยาลัย สามารถเปิดหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาได้ตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๓

มหาวิทยาลัยได้มอบหมายให้ทุกคณะ วิทยาเขต และวิทยาลัยจัดการเรียนการสอน ในรูปแบบออนไลน์ในปีการศึกษา ๒๕๖๓ โดยสอนควบคู่ไปกับระบบปกติในทุกสาขาที่เปิดสอน มีสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์และเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งมหาวิทยาลัยผ่านการกำกับดูแลจากหน่วยงานส่วนกลาง และเป็นการปฏิบัติตามมาตรฐานทางสาธารณสุขในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักศึกษา

มหาวิทยาลัยมีการพัฒนาระบบวารสารของตนเองให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index Centre – TCI) อีกทั้งสำนักงานประกันคุณภาพการศึกษาได้พัฒนาระบบตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาผ่านระบบปฏิบัติการอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเริ่มใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ในการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับสาขาวิชา

ในการพัฒนาบุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุนวิชาการ ได้มีการปรับปรุงข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ให้เป็นไปตามมาตรฐานกลางของ กพอ. และเตรียมการปรับปรุงระเบียบข้อบังคับอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนของมาตรฐานการวิจัยของบุคลากรนั้น มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกส่วนงานได้ขอทุนการดำเนินการวิจัยจากหน่วยงานภายนอกและหน่วยงานภายในตลอดมา ซึ่งในช่วงปีนี้มีบุคลากรในส่วนงานต่าง ๆ ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยเพิ่มขึ้นกว่าปีที่ผ่านมาอย่างเห็นได้ชัด

๒. การพัฒนาหลักสูตรและจัดตั้งสถาบันเพื่อรองรับหลักสูตรใหม่

มหาวิทยาลัยยังได้เตรียมจัดตั้งหน่วยงานระดับสถาบันในมหาวิทยาลัยเนื่องในโอกาสครบ ๑๐๐ ปีแห่งการสิ้นพระชนม์ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส โดยจะเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการพัฒนา งานวิชาการพระพุทธศาสนา และพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองกิจการของคณะสงฆ์ การปกครองและกฎหมายของคณะสงฆ์ การศึกษาทั้งแผนกบาลีและแผนกธรรม ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ รวมทั้งจัดหลักสูตรที่เน้นด้านการศึกษา ศาสนาปรัชญา รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ ภาษาศาสตร์ การดูแลอนุรักษ์ บุรณปฏิสังขรณ์พุทธศิลป์ ศาสนสถาน และศาสนวัตถุ เพื่อนำไปบริหารควบคู่กับงานการปกครอง เน้นหลักสูตร ประกาศนียบัตรระยะสั้น (Non-degree) เพื่อการพัฒนาจิตและเตรียมการจัดตั้งสถาบันพัฒนาจิตในอนาคต

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยได้เตรียมจัดตั้งวิทยาลัยนานาชาติ เพื่อยกระดับการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยให้ก้าวสู่ระดับนานาชาติ เปิดโอกาสให้พลเมืองโลกทุกเชื้อชาติและวัฒนธรรมที่ประสงค์จะศึกษา ด้านพระพุทธศาสนา ปรัชญา ศาสนา เปรียบเทียบ ประวัติศาสตร์พุทธศิลป์ การอบรมพัฒนาจิต เข้ามาศึกษาในหลักสูตรนานาชาติหรือการอบรมระยะสั้นที่บรรยายเป็นภาษาอังกฤษ สร้างเครือข่ายทางวิชาการระดับนานาชาติและจัดกิจกรรมวิชาการขับเคลื่อนแนวทางการประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา พัฒนาด้านการวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

๓. การสนับสนุนพระภิกษุสามเณรไปศึกษาต่อต่างประเทศเพื่อพัฒนามาตรฐานทางวิชาการพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่อง และการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก

ในโอกาสครบ ๑๒๖ ปีแห่งการสถาปนามหาวิทยาลัยในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ เจ้าพระคุณ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก โปรดประทานทุนการศึกษาสำหรับพัฒนาศักยภาพของพระภิกษุสามเณรในด้านวิชาการพระพุทธศาสนาตามปรัชญามหาวิทยาลัย “ความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา” และประทานพระอนุญาตเชิญพระนามจัดตั้งเป็น “ทุนสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมพรมหาเถร) ในพระสังฆราชูปถัมภ์” ทุนการศึกษานี้เป็นทุนทรงโปรดประทานและรวบรวมจากสาธุชนที่ร่วมสมทบตามศรัทธา โดยมีวัตถุประสงค์ให้ถวายแด่พระภิกษุสามเณรที่ไปศึกษาต่อระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกในต่างประเทศ ในสาขาพระพุทธศาสนา ปรัชญา ภาษาบาลีและสันสกฤต หรือสาขาวิชาที่เป็นประโยชน์ในการสืบทอดพระพุทธศาสนา ซึ่งมหาวิทยาลัยจะได้ดำเนินการคัดเลือกพระภิกษุสามเณรที่เหมาะสมจะรับประทานทุนการศึกษา และมีโครงการพัฒนาศักยภาพพระภิกษุสามเณรให้มีความพร้อมในการไปศึกษาต่อ และส่งเสริมการปฏิบัติศาสนกิจภายหลังสำเร็จการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่พระศาสนาสืบไป

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยได้ร่วมมือกับที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) และสมาคมสถาบันการศึกษาชั้นอุดมแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (The Association of Southeast Asian Institutions of Higher Learning : ASAIHL) ในการประสานความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยได้รับเกียรติจากองค์การสหประชาชาติสำนักใหญ่ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ให้เป็นองค์ปาฐกหลักในการจัดงานวิสาขบูชาโลก ณ นครนิวยอร์ก ย้อนหลัง และยังได้รับเกียรติจากนครรัฐวาติกันให้เข้าเฝ้าสมเด็จพระสันตะปาปาฟรานซิสเป็นการเฉพาะ ในโอกาสเสด็จเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะแขกของรัฐบาล นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยยังได้ร่วมมือกับอีกหลายมหาวิทยาลัยชั้นนำในภูมิภาคเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในการจัดประชุมวิชาการระดับนานาชาติอีกด้วย

๔. การพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและการเตรียมการปรับโครงสร้างองค์กร

มหาวิทยาลัยได้น้อมนำพระดำริในการพัฒนาบุคลากรให้เป็นไปตามปรัชญาของมหาวิทยาลัย และพัฒนาระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลอย่างต่อเนื่อง โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานบุคคล (กบม.) ชุดใหม่ตามขั้นตอนและวิธีการตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และมีการประชุมเพื่อกำกับนโยบายการปฏิรูประบบบริหารงานบุคคลให้เป็นรูปธรรม

ในปีที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลแล้วเสร็จในหลายส่วน ทั้งการออกแบบระบบการสรรหาบุคคลให้เป็นไปตามมาตรฐานการสรรหาเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ามาปฏิบัติงานในสายวิชาการและสายปฏิบัติการวิชาชีพและบริหารทั่วไป

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยได้กำหนดนโยบายในการสรรหาบุคลากรจ้างชั่วคราว เพื่อให้การสรรหามีทิศทางการดำเนินการที่เหมาะสม มีการจ่ายค่าตอบแทนที่สอดคล้องกับอัตราการจ่ายค่าตอบแทนตามคุณวุฒิ รวมทั้งวางระบบการสรรหาที่จะช่วยให้การบริหารงานในเรื่องนี้เกิดความคล่องตัว สอดรับกับความจำเป็นกับภาระงานของมหาวิทยาลัยอย่างแท้จริง พัฒนาระบบการเลื่อนเงินเดือน เพื่อให้รูปแบบการเลื่อนเงินเดือนเป็นไปตามมาตรฐานสากล

นอกจากนี้ ยังได้วางระบบการจ้างที่ปรึกษาให้เหมาะสมกับลักษณะความจำเป็น ของงานและการจ่ายค่าตอบแทนที่เหมาะสม ออกแบบให้มีการกระจายอำนาจในการบริหารงานบุคคลจากคณะกรรมการบริหารงานบุคคล เพื่อให้การดำเนินงานเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับบุคคลมีความสะดวก คล่องตัว และรวดเร็วมากยิ่งขึ้น โดยอธิการบดีเป็นผู้รับมอบอำนาจนั้นมาดำเนินการแทน และวางระบบการประชุมคณะกรรมการบริหารงานบุคคล ให้มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อให้การตัดสินใจดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลมีความรอบคอบและรัดกุม

๕. การพัฒนาระบบบริหารงบประมาณ

มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการปรับปรุงขั้นตอนในการของบประมาณให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมถึงพัฒนากระบวนการพิจารณางบประมาณให้มีความละเอียดรอบคอบ โดยกำหนดมาตรฐานข้อมูลเกี่ยวกับอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ เพื่อประกอบการพิจารณา นอกจากนี้ ยังกำหนดมาตรฐานข้อมูลสำหรับโครงการก่อสร้าง และการปรับปรุงอาคารสถานที่เป็นระยะเวลา ๕ ปีล่วงหน้า พร้อมรายละเอียดความจำเป็นและแผนการในการดำเนินงานโครงการดังกล่าว

การพิจารณาจัดสรรงบประมาณ ในส่วนงบประมาณดำเนินงานและงบประมาณรายโครงการได้มีการนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการหรือคณะทำงานที่แต่งตั้งจากผู้ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันพิจารณา โดยเป็นการกระจายอำนาจการบริหารจากกองแผนงานไปสู่หน่วยงานต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม

ในส่วนของการอนุมัติโครงการต่าง ๆ ได้มีการปรับปรุงกระบวนการอนุมัติ โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น คณะกรรมการบริหารงบประมาณสนับสนุนวิชาการ คณะกรรมการบริหารงบประมาณโครงสร้างพื้นฐานและภูมิทัศน์ เพื่อพิจารณาแผนงานในการดำเนินโครงการแต่ละด้านของมหาวิทยาลัยด้วยทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีประสิทธิภาพตามแผนพัฒนามหาวิทยาลัย

๖. การพัฒนาระบบบัญชีและการลงทุน

ตามที่มีการดำเนินการทางบัญชีของมหาวิทยาลัยได้แสดงให้เห็นถึงรายการที่สามารถปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น คือรายการรายได้ค่าบำรุงการศึกษาค้างรับ และรายการหนี้เงินยืมทรองจ่าย มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน โดยมีการพิจารณาแนวทางร่วมกันระหว่างผู้บริหารมหาวิทยาลัยและผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก ทำให้มีการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ อ้างอิงระบบปฏิบัติการอิเล็กทรอนิกส์จากส่วนกลาง และเป็นไปตามมาตรฐานทางบัญชี ทั้งในส่วนขของรายการหนี้เงินยืมทรองจ่ายและรายได้ค้างรับ

นอกจากนี้ ในส่วนของสินทรัพย์ของมหาวิทยาลัย มีการบริหารจัดการในบางส่วนที่มีความเสี่ยงในระดับปานกลางขึ้นไป มหาวิทยาลัยจึงได้มีการแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเงินและทรัพย์สิน (กบง.) และสภามหาวิทยาลัย จนความเสี่ยงดังกล่าวอยู่ในระดับที่ควบคุมได้

๗. การพัฒนาทางกายภาพ โครงสร้างพื้นฐาน และภูมิทัศน์

ตามที่มีมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารหอประชุมเฉลิมพระเกียรติสิรินธรตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ แต่ประสบปัญหาในการดำเนินการ มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรมโดยนำเสนอต่อคณะกรรมการการเงินและทรัพย์สินและสภามหาวิทยาลัยโดยลำดับ ในการนี้สภามหาวิทยาลัยได้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการโครงการก่อสร้างอาคารหอประชุมฯ ชุดใหม่ เพื่อขับเคลื่อนโครงการให้สำเร็จลุล่วงต่อไป

มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารพิพิธภัณฑ์เจดีย์วิชาการเฉลิมพระเกียรติ ภ.ป.ร. ๘๐ พรรษา ซึ่งได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ แต่ประสบปัญหาทำให้การก่อสร้างหยุดชะงักลงตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๕๔ ต่อมาผู้บริหารได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่องจนในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ สามารถดำเนินการแล้วเสร็จเฉพาะส่วนโครงสร้างภายนอก จึงได้พิจารณาดำเนินการตกแต่งภายในอาคารพิพิธภัณฑ์แห่งนี้ ให้เป็นอาคารพิพิธภัณฑ์ทางพระพุทธศาสนาที่สมบูรณ์ โดยจะจัดสรรพื้นที่การแสดงนิทรรศการและผลงานทางพระพุทธศาสนาภายใน

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังได้ดำเนินการปรับปรุงและซ่อมแซมอาคารสถานที่และภูมิทัศน์ของมหาวิทยาลัย ให้มีความสะอาด เรียบร้อย และร่มรื่น เหมาะสมแก่การเป็นมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนา และมีการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการก่อสร้าง

๘. การพัฒนาระบบปฏิบัติการอิเล็กทรอนิกส์เพื่อพัฒนาระบบบริหารงาน

มหาวิทยาลัยได้พิจารณาการใช้ระบบปฏิบัติการอิเล็กทรอนิกส์ระบบใหม่ และได้จัดให้มีการประสานงาน และฝึกอบรมบุคลากรให้มีศักยภาพในการใช้งานระบบ และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่บุคลากรในส่วนงานที่ยังไม่สามารถใช้งานระบบให้เต็มประสิทธิภาพ ทำให้ในปัจจุบัน ระบบปฏิบัติการและสนับสนุนวิชาการของมหาวิทยาลัยมีการพัฒนาไปในแนวทางเดียวกันและมีแนวโน้มเป็นไปในทางที่ดีขึ้น

นอกจากนี้ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ มหาวิทยาลัยได้มีการประชุมออนไลน์ระหว่างผู้บริหารที่จัดการศึกษาในส่วนกลางและส่วนวิทยาเขต โดยได้รับคำแนะนำและการสนับสนุนจาก

กรรมการสภามหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มจธ.) พร้อมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล (มทร.) ทั้ง ๙ แห่ง เพื่อให้การดำเนินการในวิทยาเขตและวิทยาลัยทุกภูมิภาคสามารถจัดการศึกษาให้นักศึกษาได้อย่างต่อเนื่องด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยและระบบปฏิบัติการอิเล็กทรอนิกส์ที่มีคุณภาพ

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการตามแผนพัฒนามหาวิทยาลัยระยะ ๕ ปีตามนโยบายเตรียมความพร้อมในการเป็นมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาในยุคดิจิทัล และเริ่มเข้าสู่กระบวนการเปลี่ยนผ่านดิจิทัล (Digital Transformation) โดยมีนโยบายพัฒนาองค์ความรู้ของบุคลากรในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและมีการปรับปรุงระบบปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยและของบุคลากรให้ทันสมัย และมีความปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cybersecurity) อย่างเป็นมาตรฐาน

๙. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยได้รับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐประจำปี ๒๕๖๒ (Integrity and Transparency Assessment - ITA) เป็นลำดับที่ ๕ ของมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ ผลการประเมินเป็นที่ประจักษ์นี้ เป็นเพราะการดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการพัฒนามาตรฐานการดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มหาวิทยาลัยได้ประกาศนโยบายความโปร่งใสในการบริหารงาน เช่น นโยบายต่อต้านการทุจริตในองค์กร นโยบายการไม่รับของขวัญ นโยบายความโปร่งใสในการสรรหาบุคลากร เป็นต้น ทั้งนี้มหาวิทยาลัยได้ขอความเห็นชอบต่อสภามหาวิทยาลัยในการปรับปรุงระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และคณะกรรมการธรรมาภิบาล และจะประกาศใช้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ต่อไป

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังได้ร่วมประชุมหารือกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตโดยใช้กลไกทางพระพุทธศาสนา

อนึ่ง มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการปรับปรุงระเบียบข้อบังคับให้ระบบการบริหารภายในสอดคล้องกับมาตรฐานมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และในการดำเนินการปรับปรุงหรือออกกฎระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยของบุคลากร และข้อบังคับอื่น ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อบุคลากรโดยตรง มหาวิทยาลัยได้เปิดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งเป็นนโยบายที่เริ่มดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่เปิดโอกาสให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการบริหารและพัฒนาวิทยาลัยอย่างแท้จริง การพัฒนาด้านความโปร่งใสนี้ ได้มีการดำเนินการในส่วนของการปรับปรุงเว็บไซต์ และช่องทางประชาสัมพันธ์ออนไลน์ของมหาวิทยาลัย มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

๑๐. การสาธารณสงเคราะห์และบริการสังคม

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เจ้าพระคุณ สมเด็จพระสังฆราช ในฐานะประมุขแห่งสังฆมณฑล และนายกสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยอันเป็นมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาจึงได้จัดตั้งศูนย์ประสานภารกิจสนองพระดำริ โดยเปิดให้สาธุชนได้ร่วมสมทบทุนหรือร่วมบริจาคในการจัดหาเครื่อง

อุปโภคบริโภคและอุปกรณ์ทางการแพทย์เพื่อมอบแก่ประชาชนที่ประสบความยากลำบากและได้ดำเนินการเรื่อยมาจนสถานการณ์ในระดับประเทศมีแนวโน้มที่ดีขึ้น จึงได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบความช่วยเหลือเป็นการจัดมอบถุงยังชีพไปยังวิทยาเขตและวิทยาลัยทุกภูมิภาคของประเทศ และได้ดำเนินการจัดมอบถึงเคหสถานให้แก่ผู้ป่วยติดเตียงและประชาชนที่ไม่มีโอกาสเข้ารับมอบในสถานที่ของมหาวิทยาลัย

อนึ่ง มหาวิทยาลัยได้จัดพิมพ์หนังสือ “เมตตาทธรรมพิสุทธ์” ถวายเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชนายกสภามหาวิทยาลัย ในโอกาสวันคล้ายวันประสูติ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับโรงงานตามพระดำริ บทบาทของคณะสงฆ์ในสถานการณ์โรคระบาดและวิกฤติการณ์ของประเทศในอดีตจนถึงปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อเฉลิมพระเกียรติและสามารถใช้เป็นเอกสารอ้างอิงทางวิชาการแก่ผู้สนใจ

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยได้คำนึงถึงการบริการสังคม ด้วยการดำเนินการตามโครงการตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ด้วยการจัดการศึกษาในทัศนสถานซึ่งมี นักศึกษาที่ไม่สามารถเข้าศึกษาในระบบปกติได้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออบรมคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทาง พระพุทธศาสนา เป็นแนวทางวิทยบริการในการเยียวยา ชัดเกล้าจิตใจ เปิดโอกาสให้กลับตนเป็นคนดีของสังคม และจะได้รับ ปริญญาที่เป็นคุณวุฒิซึ่งผ่านการรับรองจากมหาวิทยาลัยด้วย

กระบวนการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัยฉบับใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘

มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัยฉบับใหม่ควบคู่กับการพัฒนาระบบบริหารงาน ภายในในช่วงปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ ให้สอดคล้องกัน โดยมีการดำเนินการยกร่างแผนพัฒนาอย่างเป็นลำดับขั้นตอน ครั้นเมื่ออธิการบดีได้รับพระบัญชาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย รูปที่ ๖ เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ได้มีคำสั่งมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ ๖๘๐/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ แต่งตั้ง “คณะกรรมการกำกับดูแลพัฒนามหาวิทยาลัย” นั้น คณะกรรมการได้มีการดำเนินการโดยลำดับดังนี้

๑. คณะกรรมการในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ ได้มีมติในการมอบหมายให้ มีคณะทำงานเพื่อยกร่างแผนพัฒนามหาวิทยาลัยระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘) เพื่อประกาศใช้แทนแผนพัฒนา มหาวิทยาลัยเดิมที่มีระยะ ๑๐ ปี โดยให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เมื่อดำเนินการแล้ว ให้นำเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติก่อนสิ้นปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อประกาศใช้ต่อไป ทั้งนี้ ให้มีการ ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นจากบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย และจัดกิจกรรมระดมความคิดเห็นเพิ่มเติมตามความ เหมาะสม เพื่อให้บุคลากรในมหาวิทยาลัยได้มีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๒. รองอธิการบดี (พระมหาฉัตรชัย สุนตตชโย,ผศ.ดร.) ได้มีบันทึกข้อความ ที่ อว ๗๙๐๑/๐๒๕๔ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ขอข้อมูลเพื่อร่วมพัฒนามหาวิทยาลัย เชิญชวนให้บุคลากรในทุกส่วนงานเสนอ ความคิดเห็นและแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยต่อคณะผู้บริหาร

๓. เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๒ เจ้าประคุณ สมเด็จพระมหาวีรวงศ์ อุปนายกสภามหาวิทยาลัย เป็นประธาน ในการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยตามนโยบาย “ร่วมพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ไปด้วยกัน” ณ ห้องประชุมอาคารสุขชีพ ปุณฺณนาถาภ โดยมีบุคลากรจากทุกส่วนงานเข้าร่วมในการรับฟังและแสดง ความคิดเห็น

๔. เจ้าพระคุณ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก นายก สภามหาวิทยาลัย ลงพระนามในคำสั่งสภามหาวิทยาลัย ที่ ๕๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ มีพระบัญชาแต่งตั้ง คณะกรรมการนโยบายและกำกับการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๕. ต่อมาในวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๒ เจ้าพระคุณ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก นายกสภามหาวิทยาลัย เสด็จออก ณ ตำหนักอรุณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ประทาน พระวโรกาสให้ ดร.สุวิทย์ เมษินทรีย์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และคณะเฝ้าถวายสักการะและกราบทูลรายงานการดำเนินงานของกระทรวงในการส่งเสริมและการสนับสนุนการจัด การศึกษาระดับอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม เพื่อพัฒนาประเทศให้ก้าวไกลในศตวรรษที่ ๒๑ ในการนี้ มีพระดำรัสประทานแนวทางการบริหารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยตามปรัชญาของพระพุทธศาสนา และ ทรงอนุโมทนาที่กระทรวงการอุดมศึกษาฯ ได้สนับสนุนกิจการของมหาวิทยาลัย

๖. จากนั้นมีพระบัญชาให้เจ้าประคุณ สมเด็จพระมหารัตนราชโกศล อุปนายกสภามหาวิทยาลัยปฏิบัติหน้าที่แทนในการประชุมร่วมระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ และคณะ กบกระกรมการสภาและผู้บริหารมหาวิทยาลัย ณ อาคารภูษงค์ประทานวิทยาลัยที่ ๓ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม เพื่อหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยอันเป็นมหาวิทยาลัยเฉพาะทางด้านพระพุทธศาสนาให้เป็นศูนย์กลางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของประเทศไทยและของโลก

๗. คณะทำงานได้พิจารณาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้มีการดำเนินการตามข้อ ๒ - ๖ ตามลำดับเพื่อปรับปรุงแผนพัฒนามหาวิทยาลัยให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ประกอบกับมีสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จึงได้มีการเพิ่มเติมในส่วนของการปรับเปลี่ยนแนวทางการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และปลอดภัย และคณะทำงานได้มีการประชุมเพื่อสรุปและเห็นชอบร่างแผนพัฒนา เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ทั้งยังมีการรับฟังความคิดเห็นจากคณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยในวันที่ ๒๑ และ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ อีกทั้งรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและสาธารณชน ผ่านช่องทางออนไลน์ในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓ จากนั้นนำผลความคิดเห็นมารวบรวมเพื่อปรับปรุงร่างแผน และนำเข้าสู่การพิจารณาถ้อยแถลง ต่อคณะทำงาน และคณะกรรมการ อีก ๒ ชุด ในช่วงปลายเดือนพฤษภาคม ถึงต้นเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓

๘. เนื่องในวันอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๓ ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ คนปัจจุบันได้ให้ปาฐกถาพิเศษในหัวข้อ “มหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนากับบทบาทในการพัฒนาประเทศ” ณ หอประชุมอาคารสุชีพ ปุญญานุภาพ ดังมีใจความสำคัญว่า มหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาจะมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อช่วยบรรเทาปัญหาทางสังคมผ่านงานวิจัยและนวัตกรรม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ พัฒนาทักษะทางด้านเทคโนโลยีแก่นักศึกษาเพื่อรองรับความต้องการทักษะอาชีพในโลกยุคดิจิทัล และสนับสนุนทุนการศึกษาแก่นักศึกษาบรรพชนที่ต้องการศึกษาต่อในต่างประเทศ นอกจากนี้ ยังเห็นสมควรให้จัดมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาเป็นมหาวิทยาลัยประเภทที่ ๑ คือ มหาวิทยาลัยที่ใช้ธรรมะและปัญญาไปสู่การพัฒนา ที่มุ่งเน้นพัฒนาการวิจัยทางพระพุทธศาสนาในระดับแนวหน้าของโลก โดยจัดประเภทมหาวิทยาลัยใหม่เป็น ๕ ประเภท

๙. คณะทำงานได้นำร่างแผนพัฒนามหาวิทยาลัยขึ้นเว็บไซต์เพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นระยะเวลา ๑๕ วัน ตั้งแต่วันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๓ ถึง วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ และได้รวบรวมความคิดเห็นเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายและกำกับกำกับการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๓ เพื่อขอความเห็นชอบก่อนเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยต่อไป

๑๐. เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะกรรมการนโยบายและกำกับกำกับการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบ (ร่าง) แผนพัฒนามหาวิทยาลัย และมีมติให้นำเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยต่อไป

๑๑. เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบ (ร่าง) แผนพัฒนามหาวิทยาลัยโดยจะดำเนินการประกาศเป็นการต่อไป

สาระสำคัญแผนพัฒนามหาวิทยาลัย

วิสัยทัศน์ (Vision)

“ร่วมพัฒนาพลเมืองโลก ด้วยการผสมผสานแก่นแท้ของพระพุทธศาสนาที่มั่นคง ให้ดำรงอยู่ในฐานะโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาของมนุษย์ในอนาคต”

พันธกิจ (Mission)

ให้การศึกษา วิจัย ส่งเสริมและให้บริการวิชาการทางพระพุทธศาสนาแก่พระภิกษุสามเณร และคฤหัสถ์ รวมทั้งการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

วัตถุประสงค์ (Objectives)

๑. ผลิตบัณฑิตที่เป็นคนดี มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาทั้งในระดับชาติและนานาชาติ มีความเป็นผู้นำและสร้างสังคมไทยให้เป็น “สังคมแห่งภูมิปัญญา การเรียนรู้ และเป็นศูนย์กลางทางวิชาการพระพุทธศาสนาเถรวาท”

๒. พัฒนาองค์ความรู้ ผลิตผลงานวิจัย และวิชาการ สร้างสรรค์นวัตกรรม บูรณาการศิลปวัฒนธรรมเพื่อนำพาสังคมด้วยองค์ความรู้บนวิถีธรรมตามศาสตร์สาขาของตน อันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมโลกในที่สุด

๓. เผยแผ่ องค์ความรู้ ภูมิปัญญา ด้านพระพุทธศาสนาที่แท้จริง ให้แก่พลเมืองโลก สืบสาน ส่งต่อ โดยศาสนทายาทที่เข้มแข็ง แดกฉานในพระธรรมขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ให้ดำรงทรงไว้ในฐานะสมบัติที่ล้ำค่าของโลก

๔. บริการวิชาการ บริการสังคม ด้วยสรรพกำลัง และทุกองคาพยพของพระพุทธศาสนาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่เจริญวัฒนาสถาพร เป็นประจักษ์ชัดเจนต่อสังคมไทยและสังคมโลก

๕. สร้างพลวัตในการพัฒนามหาวิทยาลัยและเครือข่ายภาคีพุทธฯ ให้มีโครงสร้าง ระบบ และกระบวนการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ เน้นการควบคุมกระบวนการสำคัญสู่ผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิผล ประสิทธิภาพ คุ่มค่า และสมประโยชน์

ค่านิยมร่วม CORE VALUE

M A H A M A K U T

Morality	อรรหิ	มีคุณธรรมเป็นที่นับถือของสังคม
Awareness	สมมาสมพุทโธ	รู้เท่าทันโลกอย่างถูกต้อง
Highbrow	สตุถา เทวมนุสสานิ	มีความชำนาญในการสอน
Analyst	ภควา	สร้างทักษะสร้างสรรค์
Mindfulness	พุทโธ	ยึดมั่นในหลักพระพุทธศาสนา
Advancement	สุคโต	มุ่งมั่นสู่การพัฒนา
Knowledge	วิชาจรณสมปนโน	ให้ความรู้ที่พัฒนาผู้คนได้
Universality	โลกวิทู	มีความเป็นสากล
Trainer	อนุตโตโร ปุริสทมมสารถิ	ผู้สอนหลักธรรมอันอุดม

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

จุดแข็ง (Strengths)

๑. มหาวิทยาลัยมีอาจารย์ที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านวิชาการพระพุทธศาสนาในระดับสูงและเป็นที่เคารพนับถือจากสังคม ทำให้มหาวิทยาลัยสามารถพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาให้มีความเป็นเลิศในระดับชาติและนานาชาติ สามารถนำหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาอันถูกต้องมาเผยแพร่ให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิต และฟื้นฟู เยียวยาสังคมได้ นอกจากนี้ยังนำมาซึ่งความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและทุกภาคส่วนของสังคมได้เป็นอย่างดี

๒. บัณฑิตมีความรอบรู้ทางด้านพระพุทธศาสนาและสามารถเผยแพร่พระพุทธศาสนาแก่สังคมในระดับชาติ เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีการกำหนดให้พระพุทธศาสนาเป็นวิชาพื้นฐานในทุกหลักสูตร ควบคู่ไปกับการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพหลักสูตรทุกหลักสูตรให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

๓. มหาวิทยาลัยมีวิทยาเขตและศูนย์บริการวิชาการตั้งอยู่ในทุกภูมิภาคของประเทศ ทำให้สามารถขยายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ผู้เรียนที่อยู่ห่างไกล และสามารถให้บริการวิชาการทางพระพุทธศาสนาแก่สังคมได้อย่างกว้างขวาง

๔. มหาวิทยาลัยมีผลงานวิจัยทางด้านพระพุทธศาสนาที่ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีระบบและกลไกที่เหมาะสมโดยมีสถาบันวิจัยญาณสังวรและคณะกรรมการวิจัยผู้ทรงคุณวุฒิทั้งจากภายในและภายนอก

๕. มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งเรียนรู้ทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม เนื่องจากเป็นศูนย์รวมและมีผลงานด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมที่ได้รับการยกย่องจากหน่วยงานภายนอก

จุดอ่อน (Weakness)

๑. นักศึกษาเข้าใหม่มีจำนวนลดลง เนื่องจากการประชาสัมพันธ์เชิงรุกของมหาวิทยาลัยในช่องทางต่าง ๆ ยังมีไม่มากนัก

๒. การดำเนินการจัดทำหลักสูตรนานาชาติสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศยังขาดความหลากหลาย และกระบวนการรับนักศึกษาชาวต่างประเทศยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพ เช่น ความรู้พื้นฐานหรือความรู้ความสามารถเฉพาะด้านทำให้เป็นปัญหาในด้านจัดการเรียนการสอน

๓. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการบริการวิชาการ และด้านงานวิจัยทางพระพุทธศาสนาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ยังไม่ครอบคลุมทุกแขนงที่มีการเปิดสอนในมหาวิทยาลัย

๔. งานวิจัยที่มีการบูรณาการกับภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อพัฒนาต่อยอดและสร้างองค์ความรู้ใหม่เพื่อถ่ายทอดสู่สังคมยังมีปริมาณไม่เพียงพอ

๕. การสื่อสารภายในมหาวิทยาลัยเพื่อให้มีความเข้าใจและความร่วมมือในการทำงานไปในทิศทางเดียวกัน ยังขาดประสิทธิภาพ

๖. อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงองค์ความรู้ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาระบบการศึกษาแบบดิจิทัล ยังมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา คณาจารย์ และบุคลากร

โอกาส (Opportunities)

๑. รัฐบาลกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการเฉพาะด้านของสถาบันการศึกษาสู่ระดับนานาชาติ เพื่อยกระดับความเป็นเลิศในสาขาวิชาและเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับองค์กรอื่นในระดับนานาชาติ เป็นโอกาสให้มหาวิทยาลัยสามารถยกระดับความเป็นเลิศในทางพระพุทธศาสนาให้เข้าสู่ระดับนานาชาติ และเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับองค์กรอื่นในระดับนานาชาติ

๒. รัฐบาลกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในการส่งเสริมการพัฒนาคนทุกช่วงวัยและตลอดช่วงชีวิตผ่านระบบการศึกษาตามอัยาศัยแบบไร้พรมแดน เพื่อสร้างโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาและพัฒนาคนให้เป็นการกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาสังคม จึงเป็นโอกาสให้มหาวิทยาลัยได้พัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

๓. ประชาชนชาวบ้านและองค์กรท้องถิ่นให้ความร่วมมือในการอบรมความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมเป็นโอกาสให้นักศึกษามีความรู้และเกิดความชำนาญในด้านศิลปวัฒนธรรม

๔. ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในปัจจุบัน เป็นโอกาสสำคัญให้มหาวิทยาลัยสามารถยกระดับการให้บริการทางการศึกษา เผยแผ่พระพุทธศาสนา ตลอดจนฟื้นฟู เยียวยาสังคมได้อย่างกว้างขวาง โดยก้าวข้ามขีดจำกัดทางด้านพรมแดน

๕. สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เป็นโอกาสให้มหาวิทยาลัยพัฒนาระบบการเรียนการสอนแบบดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพ และเป็นโอกาสสำคัญที่มหาวิทยาลัยจะมีบทบาทในการช่วยเหลือและบรรเทาความทุกข์ของประชาชน

๖. การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุนับเป็นโอกาสให้ทางมหาวิทยาลัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุที่กำลังเพิ่มจำนวนมากขึ้น และเป็นโอกาสให้มหาวิทยาลัยพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการพัฒนาการเจริญสติและวิปัสสนากรรมฐานแก่ผู้สูงอายุให้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ได้อย่างสงบสุข

อุปสรรค (Threats)

๑. กระแสผู้ที่ไม่สนใจศึกษาด้านศาสนามีจำนวนเพิ่มขึ้นทั่วโลก อาจเป็นอุปสรรคสำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในทุกระดับ

๒. สถาบันอุดมศึกษาโดยรอบเพิ่มจำนวนมากขึ้น ทำให้มีการแข่งขันในด้านการบริการวิชาการแก่สังคมมากขึ้น

๓. สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษา และเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ นอกจากนี้ยังส่งผลต่อการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัย

๔. มหาวิทยาลัยที่เปิดรับนักศึกษาบรรพชิตและเปิดหลักสูตรเฉพาะทางพระพุทธศาสนามีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

แนวทางหลักแห่งการพัฒนา (Strategic Issues)

ในรอบ ๕ ปี มุ่งเน้นพัฒนามหาวิทยาลัยให้บรรลุเป้าประสงค์สูงสุด (Ultimate Goals) ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ในการเป็นมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาและเป็นประตูด่านแรกของพระสังฆราช ตามแนวทางหลักแห่งการพัฒนา ๔ ประการ

ประการที่ ๑ เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาจิตวิญญาณ สติ และปัญญาของศาสนทายาท และพลเมืองโลก

เพื่อเสริมสร้างสังคมตามวิถีพุทธ

ประการที่ ๒ นำทาง บำบัด และฟื้นฟูสังคมให้กลับคืนสู่ความสงบสุข

ประการที่ ๓ สร้างระบบนิเวศแห่งการพัฒนาภูมิปัญญาด้วยการบูรณาการพุทธธรรมเข้ากับองค์ความรู้

สรรพวิชา

ประการที่ ๔ ยกกระดับงานวิจัยทางพุทธศาสนาสู่การเผยแพร่ในระดับสากล เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

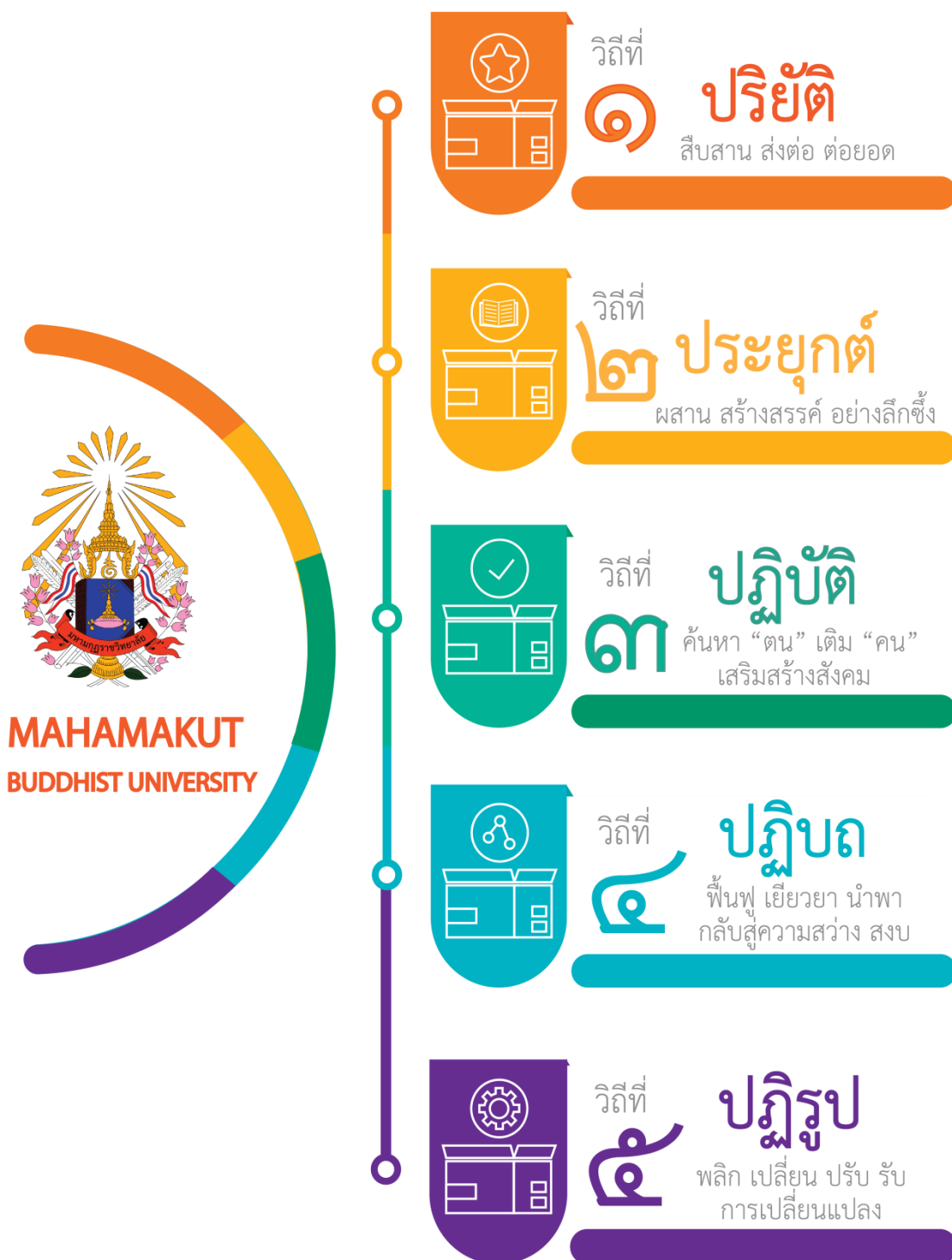
วิถีแห่งการพัฒนา (Strategies)

เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามวิสัยทัศน์และแนวทางการพัฒนา จึงกำหนดแก่นแห่งการพัฒนา (Key Strategic Areas) เป็น ๕ ด้าน คือ ปรัชญา ประยุทธ์ ปฏิบัติ ปฏิภน และปฏิรูป ในแต่ละด้านมีวิถีแห่งการพัฒนา (Strategies) และเจตนา (Strategic Objectives)

ซึ่งประกอบด้วย แก่น (Key Strategic Area) : วิถี อันเป็นมรรค เป็นผล (Strategy) และเจตนาของวิถี (Strategic Objective) ทั้ง ๕ ดังตารางต่อไปนี้

แก่น Key Strategic Area	วิถี Strategy	เจตนา Strategic Objective
ปรัชญา	วิถี ที่ ๑ สืบสาน ส่งต่อ ต่อยอด	๑.ก. มุ่งประดิษฐาน พระพุทธศาสนา ให้มั่นคงในแผ่นดินไทย เพื่อเผยแผ่ให้กว้างไกลไปทั่วโลก
ประยุทธ์	วิถี ที่ ๒ ผสมผสาน สร้างสรรค์ อย่างลึกซึ้ง	๒.ก. พระพุทธศาสนาได้ยกระดับ และเคียงคู่ไปกับสรรพวิทยาของมวลมนุษย์ เพื่อให้องค์ภูมิแห่งพุทธปัญญาปรากฏอยู่ท่ามกลาง ความเป็นเลิศของสรรพวิชา
ปฏิบัติ	วิถี ที่ ๓ ค้นหา “ตน” เติม “คน” เสริมสร้าง “สังคม”	๓.ก. นำทาง ยกระดับ และพัฒนาจิตใจชาวโลก สู่การเป็นมนุษย์อีกครั้ง เพื่อเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ก่อให้เกิดเป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งมีภูมิคุ้มกัน มีจิตวิญญาณและสติปัญญา แบบวิถีพุทธ
ปฏิภน	วิถี ที่ ๔ ฟื้นฟู เยียวยา นำพา กลับสู่ ความสว่าง สงบ	๔.ก. ร่วมเติมเต็ม และเสริมพลัง แก่สังคมทุกภาคส่วนที่อ่อนล้า พลัด หลง เพื่อให้สมาชิกในสังคม ฟื้นคืนกลับสู่ความเข้มแข็ง ทางจิตวิญญาณ เกิดความมั่นคงยืนหยัด และก้าวเดินต่อไปอย่างยั่งยืนในทิศทางที่ถูกควรตามทำนองคลองธรรม
ปฏิรูป	วิถี ที่ ๕ พลิก เปลี่ยน ปรับ รับ การเปลี่ยนแปลง	๕.ก. พัฒนาองค์กร แบบก้าวกระโดดในทุกองคาพยพ ทั้งบทบาท โครงสร้าง กระบวนการ การบริหาร และทรัพยากร เพื่อเป็นองค์กรอนาคตแห่งความรู้และภูมิปัญญาที่ร่วมพัฒนาอนาคตของสังคมไทยและสังคมโลก ซึ่งสามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและรุนแรงในอนาคต

แก่นแห่งการพัฒนา

วิชาการ : การให้ความรู้
การวิจัย : การบูรณาการข้ามศาสตร์
การบริการสังคม : การให้ความร่วมมือ

การบัญชี : การตรวจสอบบัญชี
การเงิน : การติดตามและควบคุม
งบประมาณ : การให้ความร่วมมือ

การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ : การตรวจสอบบัญชี
การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ : การพัฒนาทักษะและความสามารถ
สิ่งแวดล้อมด้านทรัพยากรมนุษย์ : การมีส่วนร่วมในองค์กร

ในแต่ละแก่นและวิถีแห่งการพัฒนา มีการกำหนดเจตนา กลุ่มเป้าหมายและผลลัพธ์ของการพัฒนามรรคาแห่งการพัฒนาโครงการขนาดใหญ่ และเครื่องชี้วัดการดำเนินการให้สอดคล้องกันดังต่อไปนี้

ปริยัติ: วิถีที่ ๑ สืบสาน ส่งต่อ ต่อยอด

เจตนา (Strategic Objectives)

๑.ก. เพื่อมุ่งประดิษฐานพระพุทธศาสนา ให้มั่นคงในแผ่นดินไทยเพื่อเผยแผ่ให้กว้างไกลในโลก

กลุ่มเป้าหมาย	ผลลัพธ์การพัฒนา
<ul style="list-style-type: none"> ▪ นักเรียน นักศึกษา ผู้ใฝ่รู้ด้านพระพุทธศาสนา ▪ ทั้งในและต่างประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ศาสนทายาท บัณฑิต/ผู้รู้แตกฉาน สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรมทั้งแผนกธรรมและบาลี
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ชาวต่างชาติ ต่างศาสนา ที่สนใจในพระพุทธศาสนา 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ศาสนทายาทสากล
<ul style="list-style-type: none"> ▪ บรรพชิตในประเทศไทย ทั้งที่เป็นพระสังฆาธิการ บรรพชิตนักวิชาการ และบรรพชิตทั่วไป 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ บรรพชิต-คฤหัสถ์ผู้บริหาร/ดูแล ศาสนกิจ ศาสนาสถาบัน กิจการในพระพุทธศาสนามีอาชีพ ▪ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางจิตวิญญาณ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ บรรพชิตในต่างประเทศ ทั้งที่เป็นพระสังฆาธิการ บรรพชิตนักวิชาการ และบรรพชิตทั่วไป 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ เครือข่ายสหธรรมิกแห่งโลก ▪ การจัดการศึกษาระบบธนาคารหน่วยกิต ▪ การศึกษาหลักสูตรระยะสั้น ▪ วิทยาลัยเชิงวิชาการที่มีความเป็น นานาชาติ สหสาขาวิชาในด้านพระพุทธศาสนา ▪ หน่วยงาน/องค์กรดูแล “พระศาสนา องค์ความรู้ และสหธรรมิก” ในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก
<ul style="list-style-type: none"> ▪ คฤหัสถ์ที่มีความรู้และตั้งใจที่จะช่วยงานพระพุทธศาสนา 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ระบบการเรียนการสอน การเรียนรู้ แบ่งปัน “ความรู้-ทักษะ-ทัศนคติ-วิถีจิต” ที่เชื่อมโยงและสมดุล การพัฒนามนุษย์ ระหว่างทางกายภาพ และทางดิจิทัล
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัย ครูบาอาจารย์เก่าทั้งหลายของมหาวิทยาลัย 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ เครือข่ายผู้พันโลกร่วมสอน (ผู้เกษียณ ผู้ปฏิบัติบรรลุธรรม ผู้พันภาระทางโลก ร่วมเป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัย) ▪ ระบบเครือข่ายศิษย์เก่าร่วมพัฒนามหาวิทยาลัย ▪ สภาเปรียญ ๙

มรรคา

มีการกำหนดแนวทางในการดำเนินการเพื่อบรรลุเจตนา ๔ มรรคา ดังต่อไปนี้

มรรคาที่ ๑.๑ เรียนรู้จากเกิดสู่ดับ คือ การเรียนรู้ตลอดชีวิต

มรรคาที่ ๑.๒ รู้ธรรมตามจริตและจิตประสงค์ คือ การเรียนรู้ตามอัธยาศัย

มรรคาที่ ๑.๓ ผู้ให้ยอมเป็นที่รัก คือ การเรียนรู้เพื่อเป็นผู้ให้

มรรคาที่ ๑.๔ เปิดปลาย เปิดใจ เปิดรั้ว เปิดขอบ คือ การสร้างพื้นที่ไร้พรมแดนแห่งการเรียนรู้พุทธ

โครงการขนาดใหญ่

จัดทำโครงการขนาดใหญ่อย่างต่อเนื่องเพื่อผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรมและยั่งยืน สอดคล้องกับแต่ละมรรคาคงต่อไปนี้

๑.๑ โครงการ **ทุนการศึกษาเพื่อการพัฒนาศาสนทายาทแห่งโลก**

- ทุนการศึกษาแก่บรรพชิตอย่างทั่วถึง
- ทุนการศึกษาไปศึกษาต่อต่างประเทศ
- ทุนการศึกษาแก่คฤหัสถ์ที่สนใจศึกษาพุทธศาสนา

๑.๒ โครงการ **พัฒนาพุทธปัญญาแก่พลเมืองโลก**

ก่อตั้ง สถาบันเพื่อขับเคลื่อนภารกิจด้านวิชาการ สหวิทยาการและข้ามศาสตร์ข้ามสาขา

- บริหารจัดการด้านวิชาการในสหวิทยาการ และเจาะจงขำยวิชาการเฉพาะด้าน โดยเฉพาะด้านการปกครองคณะสงฆ์
- การบริหารกิจการคณะสงฆ์ การบริหารกิจการพระพุทธศาสนา และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- พัฒนาเอกสาร – สื่อการเรียนรู้แบบใหม่สำหรับการสอน การเผยแพร่องค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนา ทั้งในเชิงกายภาพ เชิงดิจิทัล ในหลากหลายภาษา
- ร่วมพัฒนาพลเมืองแบบไม่สังกัดมหาวิทยาลัย (On-Demand Resource) ผ่านผู้สอน อาจารย์ข้ามสถาบันร่วมสอน และวิทยากรพิเศษ
- เครือข่ายการเรียนรู้การสอนร่วมพัฒนาพลเมือง ข้ามคณะ – ข้ามวิทยาลัย – ข้ามวิทยาเขต (Share Resource)
- จากการบริหารหลักสูตรสู่การบริหารรายวิชา สู่การบริหารหัวข้อการเรียนรู้ เกิดเป็นรายวิชา หลักสูตรระยะสั้นหรือหลักสูตรใหม่ที่เฉพาะเจาะจง เช่น หลักสูตรสมาธิ หลักสูตรพุทธศาสนากับชีวิตในโลกสมัยใหม่ หรือ หลักสูตรสำหรับคณะสงฆ์ เช่น หลักสูตรสำหรับพระธรรมทูต หลักสูตรการบริหารศาสนกิจ และบูรณะศาสนสถาน
- การพัฒนา “สื่อ วิธีการสอน การถ่ายทอดพระพุทธศาสนาแบบใหม่จากแก่น” รวมไปถึงการจัดการการศึกษาต่อเนื่องทั้งในหมู่คฤหัสถ์ และบรรพชิต

๑.๓ โครงการ **พุทธภาษา : พัฒนาภาษาแก่ศาสนทายาท หรือพระธรรมทูต**

- พัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานสอนภาษาจากภายนอก เพื่อร่วมพัฒนาภาษาอังกฤษและภาษาที่ ๓ แก่บรรพชิตและคฤหัสถ์
- พัฒนาหลักสูตรการพัฒนาภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารและการเผยแผ่ศาสนาแก่บรรพชิตและคฤหัสถ์
- ให้ทุนการศึกษา แก่ นักศึกษาต่างชาติ หรือนักศึกษาแลกเปลี่ยน

๑.๔ โครงการ **อริยะเอไอ ARIYA's i** คือ เทคโนโลยีเพื่อการเผยแพร่พระพุทธศาสนา

- การสร้างศูนย์กลางฐานข้อมูลองค์ความรู้พุทธศาสตร์ของประเทศจาก ทุกแหล่ง ทุกมิติ ที่ถูกต้องเป็น “National Digital Buddha Archive center หรือ N-DBA”
- การเรียนรู้ผ่านการตั้งคำถามและตอบโดย AI ที่ทำการค้นหา “พุทธโอวาท คำสอนของพระเถระหรือเอกสารข้อมูล” ที่เกี่ยวข้องมาตอบให้ โดยสอน AI ให้ดึงคำตอบจากบรมครูและครูบาอาจารย์ เสมือนท่านเหล่านั้นยังมีชีวิตอยู่

ตัวชี้วัดการดำเนินการ

มีการกำหนดตัวชี้วัดการดำเนินการของวิถีสู่ ๑ โดยจำแนกเป็นประเภท ก วัดจากผลสัมฤทธิ์ และประเภท ข วัดจากปัจจัยนำเข้าและกระบวนการ ดังต่อไปนี้

เจตนา ของวิถีสู่ : Strategic Objective

๑.ก. มุ่งประดิษฐ์ฐาน พระพุทธศาสนา ให้มั่นคงในแผ่นดินไทย เพื่อเผยแผ่ให้กว้างไกลในโลก

เมื่อดำเนินถึงปลายทาง เราทราบโดยพิจารณาจาก

(KPI ตัวชี้วัด ผลสัมฤทธิ์ ; Output-Outcome)

ก๑. จำนวน พลเมืองของโลกที่ได้รับการพัฒนาจนเป็นผู้ศรัทธาที่เข้าใจพระพุทธศาสนาอย่างถ่องแท้ สามารถเป็นกำลังสำคัญในการเผยแผ่อย่างกว้างขวางและธำรงพระพุทธศาสนาอย่างถูกต้องให้มั่นคง ประกอบไปด้วย

- จำนวนชาวไทยและชาวต่างประเทศ
- จำนวนบรรพชิตและคฤหัสถ์
- จำนวนบรรพชิต ทั้งที่เป็นพระสังฆาธิการ พระสงฆ์นักวิชาการ พระสงฆ์นักปฏิบัติ และพระสงฆ์ทั่วไป
- จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาและประชาชนพลเมืองทั่วไป ที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้จากมหาวิทยาลัยและเครือข่าย
- จำนวนทั้งจากช่องทางปกติ และช่องทางออนไลน์ หรือจากเครือข่ายพันธมิตร

ก๒. จำนวนศาสนทายาท และศาสนทายาทสากล ที่ได้รับการพัฒนาจนแตกฉานถึงระดับตามเป้าหมายการพัฒนา

ก๓. จำนวน เมืองที่พระพุทธศาสนาอันถูกต้องได้ธำรงอยู่โดยมั่นคงเป็นที่ยอมรับของผู้มีความเป็นบัณฑิต และผู้เป็นปัญญาชนในเมืองนั้น ๆ

เมื่อยังดำเนินอยู่ เราเร่งรัดกิจการทั้งปวง โดยพิจารณาจาก

(KPI ตัวชี้วัด ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการ ; Input-Process)

ข๑. จำนวนรายวิชาหรือหัวข้อความรู้ ที่ได้รับการพัฒนาการเรียนรู้หรือเกิดเป็นการเผยแผ่ “ด้วยรูปแบบใหม่ที่เข้าถึงผู้คนในกลุ่มใหม่หรือที่ส่งผลให้เข้าใจในองค์ความรู้ที่ลึกซึ้งขึ้น” ในรูปแบบใหม่ อาทิ

- การใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้แก่ผู้เรียน และติดตามพัฒนาการผู้เรียนเป็นรายบุคคล
- การใช้โครงข่าย 5G ในการเข้าถึงองค์ความรู้ และเข้าถึงผู้คน ผู้เรียนรู้
- การสร้างพื้นที่อิสระ (Free Space) คือการเรียนฟรี เรียนอิสระ เรียนในรูปแบบที่ถนัดจากที่ใด ๆ

ในโลก เรียนในสิ่งแวดล้อมใหม่และในโลกเสมือนจริง เพื่อกระตุ้นองค์ความรู้เดิมของผู้เรียนแต่ละรายให้เกิดการพัฒนาแบบก้าวกระโดด ทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้คนทั่วไปได้สัมผัส ทดลอง ค้นเคย และเรียนรู้ก่อน จนในที่สุดการวัดผลเป็นความสมัครใจ เพราะความใคร่รู้ของผู้เรียนเอง

- การใช้การจัดการศึกษาระบบธนาคารหน่วยกิต เพื่อเปิดโอกาสให้เรียนรู้ตามอัธยาศัย
- การใช้สื่อเทคโนโลยีในการกระตุ้นการเรียนรู้ เป็นผู้ช่วยของผู้สอน เพื่อใช้ในการวัด และการประเมินผลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ข๒. จำนวนผู้เรียน หรือผู้สนใจในพระพุทธศาสนาที่เพิ่มขึ้น โดยนับแบบสะสม

- ผู้เรียนชาวไทยในทุกเพศ ทุกวัย และทุกสาขาอาชีพ จากทั่วประเทศ
- ผู้เรียนชาวต่างประเทศ ทั้งจากประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศในภูมิภาคเอเชีย และประเทศอื่น ๆ

นอกภูมิภาค ที่สนใจในพระพุทธศาสนา

ข๓. จำนวนบรรพชิตที่ได้รับการพัฒนา เพื่อการธำรงพระพุทธศาสนาอย่างรอบด้าน อาทิ ด้านปริยัติธรรมด้านบริหาร บริการศาสนกิจ และศาสนสถาน ด้านภาษาต่างประเทศ และด้านการถ่ายทอดตามจริตของผู้เรียน ผู้ฟังผู้ประพฤติธรรม

ข๔. จำนวน หน่วยงาน-องค์กร-เครือข่ายพันธมิตรจากทั่วโลก ที่เข้ามาร่วมกับมหาวิทยาลัยในการพัฒนาพลเมืองโลกด้วยพระพุทธศาสนา

ข๕. จำนวน ผู้เรียนทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ที่ได้รับทุนการศึกษา จนมีความสำเร็จสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาทางพระพุทธศาสนา

ประยุกต์: วิธีที่ ๒ ผสาน สร้างสรรค์ อย่างลึกซึ้ง

เจตนา (Strategic Objectives)

๒.ก. พระพุทธศาสนาได้ยกระดับ และเคียงคู่ไปกับสรรพวิทยาของมวลมนุษย์ เพื่อให้องค์ภูมิแห่งพุทธปัญญา ปรากฏอยู่ท่ามกลางความเป็นเลิศของสรรพวิชา

กลุ่มเป้าหมาย	ผลลัพธ์การพัฒนา
<ul style="list-style-type: none"> ครู อาจารย์ นักวิจัย ผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ นักปฏิบัติ บรรพชิตจากทั่วโลก 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการ วิจัย พัฒนา ออกแบบ แบบข้ามศาสตร์ที่ผสานพุทธปรัชญา โครงการ ผลงาน ความร่วมมือ และการแลกเปลี่ยน นักศึกษา นักวิจัย และบุคลากร ด้านการวิจัยระหว่างสถาบันหรือระหว่างประเทศ ผลงานนวัตกรรมทางมนุษย์สังคม การพัฒนาทฤษฎีใหม่จากสหศาสตร์สาขาและพุทธปรัชญา การสร้างสหสาขาการวิจัยใหม่ เช่น พุทธศาสนาเทคโนโลยี ทีมวิจัยรุ่นใหม่ระหว่าง คฤหัสถ์และบรรพชิต ที่ข้ามศาสตร์หรือข้ามสถาบัน
<ul style="list-style-type: none"> องค์ความรู้ งานวิจัย ทั้งวิทยาศาสตร์ สุขภาพ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ 	<ul style="list-style-type: none"> แหล่งทุนจากผู้นำผลงานไปใช้ประโยชน์ หรือได้รับประโยชน์จากผลงาน และองค์ความรู้ที่เกิดจากการวิจัย พัฒนา และออกแบบขึ้น
<ul style="list-style-type: none"> โครงการวิจัย พัฒนา หรือการออกแบบ 	<ul style="list-style-type: none"> ช่องทางการเผยแพร่องค์ความรู้ ผลงานจากงานวิจัยสู่ผู้ใช้ หรือสู่ภาคสังคมที่ทันสมัย เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจงหวังผลได้ การรวมกลุ่มทางสังคมของผู้ชื่นชมในธรรม ที่แบ่งปันเรียนรู้ และ/หรือ ระบบนิเวศน์นวัตกรรม

มรรคา

มีการกำหนดแนวทางในการดำเนินการเพื่อบรรลุเจตนา ๔ มรรคา ดังต่อไปนี้

มรรคาที่ ๒.๑ ขยายความรู้แจ้งในพุทธศาสนาผ่านสหศาสตร์สาขา

มรรคาที่ ๒.๒ เรียนรู้พระพุทธศาสนาจากมุมมองของศาสตร์เดิมของตน

มรรคาที่ ๒.๓ พัฒนาศาสตร์ตนโดยใช้องค์ความรู้จากพระพุทธศาสนา

มรรคาที่ ๒.๔ สร้างการเชื่อมศาสตร์ต่าง ๆ ด้วยการบูรณาการผ่านพระพุทธศาสนา

มรรคาที่ ๒.๑ ขยายความรู้แจ้งในพุทธศาสนา
ผ่านสหศาสตร์สาขา

มรรคาที่ ๒.๒ เรียนรู้พุทธศาสนา
จากมุมมองของศาสตร์เดิมของตน

มรรคาที่ ๒.๓ พัฒนาศาสตร์ตน
โดยใช้ภูมิรู้จากพระพุทธศาสนา

มรรคาที่ ๒.๔ สร้างการเชื่อมศาสตร์ต่าง ๆ
ด้วยการบูรณาการผ่านพระพุทธศาสนา

โครงการขนาดใหญ่

จัดทำโครงการขนาดใหญ่อย่างต่อเนื่องเพื่อผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรมและยั่งยืน สอดคล้องกับแต่ละมรรคาคงต่อไปนี้

๒.๑ โครงการ วิจัยพุทธศาสตร์และสหศาสตร์สาขาวิทยาการ

ก่อตั้งสถาบันเพื่อขับเคลื่อนภารกิจด้านการวิจัย บูรณาการ สหศาสตร์/ข้ามสาขา และนวัตกรรม

- พัฒนาโครงการ ผลงาน ความร่วมมือ และแลกเปลี่ยน นักศึกษา นักวิจัย บุคลากร ด้านการวิจัยทั้งภายใน และภายนอก โดยเฉพาะระหว่างสถาบัน หรือระหว่างประเทศ ในหลากหลายมิติ อาทิ
 - ข้ามศาสตร์ที่ผสมผสานพุทธปรัชญา
 - การวิจัยพุทธศาสนาอย่างรอบด้านในทุกมิติ ทั้งในเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม โบราณคดี ศิลปะ นิรุกติศาสตร์ มานุษยวิทยา สังคมศาสตร์ ศาสนา ปรัชญา ศาสนาเปรียบเทียบ และศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
 - ด้านภาษาบาลี ภาษาสันสกฤต และภาษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- พัฒนาโครงการ วิจัย พัฒนา ออกแบบ ผลงานนวัตกรรมทางมนุษยสังคม
- พัฒนา สร้างสรรค์ และนำเสนอทฤษฎีใหม่จากสหศาสตร์และพุทธปรัชญา
- แสวงหา แหล่งทุนจากผู้นำผลงานไปใช้ประโยชน์ หรือได้รับประโยชน์จากผลงาน และองค์ความรู้ที่วิจัย พัฒนา และออกแบบขึ้น รวมไปถึงให้ทุนแก่ผู้สนใจวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้อง
- ส่งเสริมสนับสนุนงานวิจัยแบบบูรณาการข้ามศาสตร์เพื่อออกแบบ และแก้ปัญหาความทุกข์ในสังคม หรือการขาดสติ ด้วยวิทยาศาสตร์ ศาสนาและปรัชญา
- สร้างสรรค์ สหสาขาการวิจัยใหม่ เช่น พุทธศาสนาเทคโนโลยี
- บ่มเพาะ ทีมวิจัยรุ่นใหม่ ระหว่าง คฤหัสถ์-บรรพชิต ที่ข้ามศาสตร์หรือข้ามสถาบัน
- ประมวล ประสาน และบูรณาการ เพื่อให้เกิดเป็นแหล่งอ้างอิงองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาที่ได้จากการวิจัย พร้อมเผยแพร่องค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาที่ได้จากการวิจัย หรือแม้แต่ นำองค์ความรู้ไปสู่การให้คำปรึกษาแนะนำด้านพระพุทธศาสนา เป็นช่องทางหลักอีกหนึ่งช่องทางในการสร้างสรรค์ รูปแบบการเผยแพร่องค์ความรู้ ผลงานจากงานวิจัยแบบใหม่ ๆ ผู้ผู้ใช้ ผู้นำไปใช้ประโยชน์ หรือสู่ภาคสังคมประชาชน สาธารณชนที่ทันสมัย เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจงหวังผลได้

ตัวชี้วัดการดำเนินการ

มีการกำหนดตัวชี้วัดการดำเนินการของวิถีสที่ ๒ โดยจำแนกเป็นประเภท ก วัดจากผลสัมฤทธิ์ และประเภท ข วัดจากปัจจัยนำเข้าและกระบวนการ ดังต่อไปนี้

เจตนา ของวิถีส : Strategic Objective

๒.ก. พระพุทธศาสนาได้ยกระดับ และเคียงคู่ไปกับสรรพวิทยาของมวลมนุษย เพื่อให้องค์ภูมิแห่งพุทธปัญญาปรากฏอยู่ท่ามกลางความเป็นเลิศของสรรพวิชา

เมื่อดำเนินถึง ปลายทาง เราทราบโดยพิจารณาจาก

(KPI ตัวชี้วัด ผลสัมฤทธิ์ ; Output-Outcome)

ก๑. จำนวน โครงการวิจัยเชิงบูรณาการ สหศาสตร์/ข้ามสาขา ที่ผลงานพุทธปรัชญา - พุทธปัญญา

- โครงการวิจัยทั้งภายใน และภายนอก มหาวิทยาลัย
- โครงการวิจัยระหว่างสถาบัน หรือระหว่างประเทศ
- โครงการวิจัยใหม่ โครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ โครงการที่แล้วเสร็จ
- โครงการที่ได้รับทุนวิจัย จากมหาวิทยาลัย และจากหน่วยงาน/องค์กรภายนอก

ก๒. จำนวน ผลงานที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ หรือตอบสนองต่อปัญหาสังคม

- ผลงานวิจัย ผลงานวิชาการ และผลงานนวัตกรรม

ก๓. จำนวน หน่วยทางสังคมที่ได้รับประโยชน์จากการวิจัย หรือจากการนำผลงานไปใช้

เมื่อยังดำเนินอยู่ เราเร่งรัดกิจการทั้งปวง โดยพิจารณาจาก

(KPI ตัวชี้วัด ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการ ; Input-Process)

ข๑. จำนวน โครงการวิจัยพุทธศาสนาเชิงลึกอย่างรอบด้านในทุกมิติ (ทั้งในเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม โบราณคดี ศิลปะ นิรุกติศาสตร์ มานุษยวิทยา สังคมศาสตร์ ศาสนศาสตร์ ปรัชญา การปฏิบัติ ศาสนาเปรียบเทียบ และศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง)

ข๒. จำนวน นักวิจัยที่มีการวิจัยเชิงบูรณาการ สหศาสตร์/ข้ามสาขา ที่ผลงานพุทธปรัชญา - พุทธปัญญา

ข๓. มูลค่า ทุนสนับสนุนการวิจัยที่ได้รับจากภายนอก

ข๔. จำนวน นักวิจัยภายนอก หน่วยงานภายนอก หรือองค์กรภายนอกที่เข้ามาร่วมวิจัยกับนักวิจัย หรือบุคลากรของมหาวิทยาลัย

ข๕. จำนวน ผู้ชม ผู้เข้าคั่นคว่ำ หรือผู้รับข้อมูล จากรูปแบบ หรือช่องทางการเผยแพร่ผลงานวิจัยต่าง ๆ

ปฏิบัติ: วิธีที่ ๓ ค้นหา “ตน” เติม “คน” เสริมสร้าง “สังคม”

เจตนา ของวิธี : Strategic Objective

๓.ก. นำทางและยกระดับการพัฒนาจิตใจชาวโลก สู่การเป็นมนุษย์อีกครั้ง เพื่อเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ก่อให้เกิดเป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งมีภูมิคุ้มกันจากสมาชิกที่มีจิตวิญญาณสติปัญญาแบบวิถีพุทธ

กลุ่มเป้าหมาย	ผลลัพธ์การพัฒนา
<ul style="list-style-type: none"> ครู นักเรียน ผู้ปกครอง อาจารย์ สถานศึกษา มหาวิทยาลัย โดยเฉพาะที่มีการพัฒนาวิชาชีพ เช่น ครู แพทย์ หนายความ วิศวกร สถาปนิก นักบัญชี 	<ul style="list-style-type: none"> ตำแหน่งงานใหม่เพื่อการพัฒนาสังคมสงบสุข เช่น ที่ปรึกษาบริษัททางจิตวิญญาณ นักวิจัยทาง วิทยาศาสตร์และสมอง
<ul style="list-style-type: none"> กลุ่มวิชาชีพ แพทย์ หนายความ วิศวกร สถาปนิก นักบัญชี สื่อสารมวลชน นักการตลาด ตำรวจ ทหาร 	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ประกอบการวิชาชีพวิถีพุทธ
<ul style="list-style-type: none"> กลุ่มนักบริหาร ผู้บริหาร นักปกครอง 	<ul style="list-style-type: none"> ระบบการบริหาร และพัฒนาบุคลากรแบบ ใหม่ (HRM+HRD+HRE) อาศัยพระพุทธศาสนาเป็น แกน โดยพัฒนาระบบบริหารและพัฒนา ทรัพยากร บุคคลตามแนวทางพุทธวิธี
<ul style="list-style-type: none"> กลุ่ม/เครือข่าย ผู้ปฏิบัติธรรม – ศรัทธาธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> อภิลิโก Channel
<ul style="list-style-type: none"> สมาชิกในสังคมที่หลากหลาย ตั้งแต่เด็ก เยาวชน วัยรุ่น วัย ศึกษา วัยทำงาน วัยก่อนเกษียณ ผู้สูงวัย 	<ul style="list-style-type: none"> ระบบสังคมที่ลดความเหลื่อมล้ำด้วยการนำโดย พระพุทธศาสนา
<ul style="list-style-type: none"> ชุมชนเมือง ชุมชนชนบท 	<ul style="list-style-type: none"> เครือข่าย วัดร่วมพัฒนา “จิตวิญญาณชุมชน”
<ul style="list-style-type: none"> สถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการด้านสุขภาพ เช่น โรงพยาบาล Fitness 	<ul style="list-style-type: none"> รพ. วิถีพุทธ “รักษากาย เยียวยาใจ”
<ul style="list-style-type: none"> กลุ่มวัดที่มีศักยภาพและมีเจตนาในการพัฒนาชุมชน รอบ วัดหรือในพื้นที่ที่วัดตั้งอยู่ 	<ul style="list-style-type: none"> สถานประกอบการที่อบอุ่น
<ul style="list-style-type: none"> เครือข่ายภาคการเกษตร เช่น ประชาชนชาวบ้าน เศรษฐกิจ พอเพียง และเกษตรอินทรีย์ 	<ul style="list-style-type: none"> เกษตรประณีต จิตประณีต “เกษตรธรรม”
<ul style="list-style-type: none"> ประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศที่นับถือศาสนาพุทธเป็นศาสนา ประจำชาติ 	<ul style="list-style-type: none"> เครือข่ายประเทศพุทธศาสนารากฐานภูมิ ปัญญาแห่งตะวันออก
<ul style="list-style-type: none"> กลุ่มสังคมออนไลน์ด้านเผยแผ่พระพุทธศาสนา 	<ul style="list-style-type: none"> Heal the World by Digital Buddha Networking

มรรคา

มีการกำหนดแนวทางในการดำเนินการเพื่อบรรลุเจตนา ๓ มรรคา ดังต่อไปนี้

มรรคาที่ ๓.๑ “เดินตามพุทธวิธี” อายุคนะทั้ง ๖ ประตู่สู่การพัฒนา เริ่มจากตนเพื่อคนอื่น ๆ

มรรคาที่ ๓.๒ “ประสานพลัง” เครือข่ายทางสังคม เพื่อยกระดับสังคมไทย

มรรคาที่ ๓.๓ “ขยับโลก” ด้วยพลังเครือข่ายแห่งพระพุทธศาสนา

โครงการขนาดใหญ่

จัดทำโครงการขนาดใหญ่อย่างต่อเนื่องเพื่อผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรมและยั่งยืน สอดคล้องกับแต่ละมรรคที่ตั้งต่อไป

๓.๑ โครงการ “พลเมืองดูแลตนเอง ต้องเริ่มจากมองตน ดูจิตตน เพื่อผู้คนในสังคม” การใช้หลักพระพุทธศาสนาเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาสู่การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของพลเมืองโลก

- พัฒนาทักษะด้านการเป็นผู้นำหรือผู้บริหารผ่านหลักพรหมวิหาร ๔
- พัฒนาระบวนการคิดและทำเพื่อประโยชน์แก่สังคมด้วยหลักอิทธิบาท ๔
- การเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างไม่ประมาทและเป็นสุขผ่านหลักไตรลักษณ์
 - สูงวัย เพื่อตน และคนอื่น
 - หลากวัยร่วมดูแลกัน ด้วยการใช้ธรรมนำหน้า
 - เมตตาคนอื่น คือ เมตตาตนเอง
 - สอนลูกให้ลุ่มรวย ไม่ใช่แค่ร่ำรวย
 - Idol ชีวิตวิถีพุทธ ก็สุขได้ในโลก
 - “กล้า” การเสนอตัว อุทิศตัว เสียสละประโยชน์ความสุขส่วนตัวเพื่อสังคม

๓.๒ โครงการ เครือข่ายวิชาชีพ เพื่อยกระดับจิต เพราะมากกว่าดำรงชีพ คือ ประคองชีพ

- สร้างความร่วมมือจากสถานศึกษา และกลุ่มวิชาชีพ นักธุรกิจ HR Networking เช่น
 - วิชาชีพอย่างมืออาชีพ ต้องประคองชีพมากกว่าแค่ยังชีพ
 - นักธุรกิจผู้ประสบความสำเร็จในการใช้ชีวิตที่ควรค่าแห่งความเป็นมนุษย์
- พัฒนาช่องทางใหม่ ๆ ทันสมัยด้วยผู้คนคุณภาพ อย่างมีคุณภาพ เพื่อสร้างสรรค์คุณค่าแก่สังคม เช่น
- อากาสิโก Channel
- วางระบบการประสานเพื่อการพัฒนากลุ่มทางสังคม หน่วยทางสังคม ชุมชน องค์กรที่มีความอ่อนไหว และลุ่มลึกเข้าหาผู้คน ในทุกระดับได้อย่างกว้างขวางโดยไม่แบ่งแยก ที่ได้ผู้คนเทาเทียม ที่นั่นเรามีเครือข่าย เช่น
 - วัด : เครือข่าย วัดร่วมพัฒนา “จิตวิญญาณชุมชน”
 - โรงพยาบาล : รพ.วิถีพุทธ “รักษากาย เยียวยาใจ”
 - โรงงานที่มีการใช้แรงงาน หรือ สถานบริการ : สถานประกอบการที่อบอุ่น
 - ชนบท/เกษตรกรรม : เกษตรประณีต จิตประณีต “เกษตรธรรม”

๓.๓ โครงการพุทธศาสตร์สากล

ก่อตั้งสถาบันใหม่เพื่อขับเคลื่อนภารกิจด้านความเป็นนานาชาติ

๓.๔ โครงการเครือข่ายประเทศชาวพุทธ สู่การเป็นรากฐานภูมิปัญญาแห่งตะวันออก Heal the World by Digital Buddha Networking

ตัวชี้วัดการดำเนินการ

มีการกำหนดตัวชี้วัดการดำเนินการของวิธีที่ ๓ โดยจำแนกเป็นประเภท ก วัดจากผลสัมฤทธิ์ และประเภท ข วัดจากปัจจัยนำเข้าและกระบวนการ ดังต่อไปนี้

เจตนา ของวิธี : Strategic Objective

๓.ก. นำทางและยกระดับการพัฒนา จิตใจชาวโลก ผู้การเป็นมนุษย์อีกครั้ง เพื่อเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ก่อให้เกิดเป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งมีภูมิคุ้มกันจากสมาชิกที่มีจิตวิญญาณสติปัญญาแบบวิถีพุทธ

เมื่อดำเนินถึง ปลายทาง เราทราบโดยพิจารณาจาก

(KPI ตัวชี้วัด ผลสัมฤทธิ์ ; Output-Outcome)

ก.๑ จำนวน โครงการที่เข้าข่ายการพัฒนาจิตตามพุทธปรัชญา - พุทธปัญญา เพื่อพัฒนาพลเมือง

- โครงการภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย
- โครงการภายในประเทศหรือระหว่างประเทศ
- โครงการใหม่ โครงการที่อยู่ระหว่างการดำเนินการโครงการที่แล้วเสร็จ
- โครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยและจากหน่วยงาน/องค์กรภายนอก

ก.๒ จำนวน หน่วยงานสังคมที่ได้รับประโยชน์หรือได้ร่วม ได้รับผลเชิงบวกจากกระบวนการพัฒนาของโครงการต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยได้มีส่วนร่วม

● หน่วยงานสังคม^๑ ที่ร่วมจัด หน่วยงานที่ได้รับผลเชิงบวก และหน่วยงานที่ได้รับผลประโยชน์ตามวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม/โครงการ

- ภาครัฐราชการ และภาคเอกชน
- หน่วยงานสังคมที่เกิดขึ้นโดยมหาวิทยาลัยเป็นผู้จัด หรือมหาวิทยาลัยเข้าไปมีส่วนร่วม

ก.๓ จำนวน หน่วยงานหรือองค์กร ที่มีการจัดกิจกรรม โครงการ ร่วมกันในการพัฒนาพลเมือง ตามพุทธปรัชญา – พุทธปัญญา

- หน่วยงานหรือองค์กร ระดับประเทศ และระหว่างประเทศ
- หน่วยงานหรือองค์กร ที่มีการดำเนินการคืบเคยอยู่เดิม และหน่วยงาน/องค์กรภายนอกใหม่ ๆ ที่เข้ามาร่วมกับมหาวิทยาลัย

^๑ หน่วยงานสังคม อาจหมายถึง บุคคล หรือ กลุ่มบุคคล หน่วยงาน องค์กร หรือการรวมกลุ่มกันแบบเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ เพื่อวัตถุประสงค์ร่วมกัน โดยอาจเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวตามโอกาส หรือ เกิดขึ้นอย่างมั่นคง

ก.๔ จำนวน เครือข่ายทางสังคมที่มหาวิทยาลัยร่วมสร้างขึ้นมาใหม่ เพื่อให้เกิดการพัฒนาพลเมืองตาม
พุทธปรัชญา – พุทธปัญญา

เมื่อยังดำเนินอยู่ เราเร่งรัดกิจการทั้งปวง โดยพิจารณาจาก

(KPI ตัวชี้วัด ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการ ; Input-Process)

ข๑. จำนวน โครงการที่เข้าข่ายที่ส่วนงานต่าง ๆ หรือหน่วยงานต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย จัดขึ้นในแต่ละปี

ข๒. จำนวน พลเมืองที่เข้าร่วมในกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมหาวิทยาลัยจัดขึ้น หรือมหาวิทยาลัยมี
ส่วนร่วมในการจัด

ข๓. มูลค่าทุนสนับสนุนในวัตถุประสงค์ดังกล่าวที่ได้รับจากภายนอก

ข๔. จำนวน หน่วยงานภายนอก/องค์กรภายนอก/หน่วยทางสังคมที่เข้ามาร่วมกับมหาวิทยาลัย

ปฏิภณ: วิธีที่ ๔ พินฟู เยียวยา นำพากลับสู่ ความสว่าง สงบ

เจตนา ของวิธี : Strategic Objective

๔.ก. ร่วมเติมเต็ม และเสริมพลัง แก่สังคมทุกภาคส่วน ที่อ่อนล้า พลัด หลง เพื่อให้สมาชิกในสังคม พินคืนกลับสู่ความเข้มแข็งทางจิตวิญญาณ เกิดความมั่นคงยั่งยืนหยัด และก้าวเดินต่อไปอย่างยั่งยืนในทิศทางที่ถูกควร ตามทำนองคลองธรรม

กลุ่มเป้าหมาย	ผลลัพธ์การพัฒนา
<p>พลัดพลัง (ทำผิดต่อตนเอง ต่อหน้าที่ ต่อผู้มีคุณ ต่อผู้เป็นที่รัก ต่อผู้อื่น ต่ออาญาแผ่นดิน)</p> <ul style="list-style-type: none"> ผู้ถูกสอบ/ระหว่างพิจารณา-ดำเนินคดี/ถูกตัดสินว่า ทุจริต ละเมิด ละเลย หน้าที่ ผิดกฎหมาย 	<p>พินฟู จิตของ</p> <p>พ๔</p> <p>กลับสู่</p> <p>จิตของความเป็นมนุษย์ที่เข้มแข็ง</p> <p>ตามอัตภาพ</p>
<p>พลัดหลง (หลงในความไม่รู้ หลงในโลก หลงในกาย หลงจากทำนองคลองธรรม หลงด้วยจิตที่ไร้เครื่องยึดเหนี่ยว)</p> <ul style="list-style-type: none"> นักโทษ; ลहुโทษ 	
<p>พลัดตก (จิตตกอยู่ในความมืด หมกมุ่น เศร้าซึม อยู่ในความเร่าร้อน ความกระสับกระส่าย ความเจ็บไข้ได้ป่วย ทรมานกาย ความหดหู่)</p> <ul style="list-style-type: none"> ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม (ด้อยทางฐานะทางสังคม ไม่ด้อยด้วยฐานะทางจิตใจ) ผู้ตกอยู่ในอาการซึมเศร้า ผิดหวัง ล้มเหลว เจ้าของธุรกิจที่ปิดตัว ผู้ถูกฟ้องล้มละลาย ลูกจ้างถูกให้ออก เลิกจ้าง ผู้ตกอยู่ในความทุกข์ อยู่ด้วยความเร่าร้อนรุ่มเร้า ผู้มีบาดแผลทางจิต ผู้เกษียณอายุ หรือ ผู้สูงอายุอยู่ลำพังในเมืองหรือในชนบท ผู้เจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง และ/หรือ ร้ายแรง 	
<p>พลัดพราก (เศร้าโศกจากความสูญเสีย ไม่ได้ ไม่มี ไม่เป็น ผิดหวัง)</p> <ul style="list-style-type: none"> ผู้ประสบอุบัติเหตุ ผู้ประสบภัยพิบัติ ผู้สูญเสียคนในครอบครัว/บุคคลอันเป็นที่รัก 	

มรรคา

มีการกำหนดแนวทางในการดำเนินการเพื่อบรรลุเจตนา ๓ มรรคา ดังต่อไปนี้

มรรคาที่ ๔.๑ “เฝ้าระวัง-เข้าถึง-ระดับประคอง” ด้วยโครงข่ายพื้นฐานทางสังคมที่ประสาน ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน

มรรคาที่ ๔.๒ “พินฟู” จิตที่ติดหล่ม ด้วย ๔ พ : พระ-พี(เลียง)-เพื่อน-พวก ร่วมด้วยช่วยกัน ได้แก่ พระ เช่น พระภิกษุ สามเณร พี่เลี้ยง เช่น จิตแพทย์ นักให้คำปรึกษาทางจิต นักบำบัด เพื่อน เช่น คน สัตว์เลี้ยง ต้นไม้ ฯลฯ พวก เช่น ผู้คนที่เคยเผชิญเรื่องเหล่านี้เหมือนกัน และผ่านพ้นมาได้

มรรคาที่ ๔.๓ “โอกาส” เป็นสื่อกลาง เป็นผู้สร้างและมอบโอกาส เป็นโอกาสแก่ผู้คนที่พลัดพลัง พลัดหลง พลัดตก และพลัดพราก ในทุกช่วงจังหวะ

โครงการขนาดใหญ่

จัดทำโครงการขนาดใหญ่อย่างต่อเนื่องเพื่อผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรมและยั่งยืน สอดคล้องกับแต่ละมรรคาคงต่อไป

๔.๑ โครงการ ความร่วมมือในการเฝ้าระวัง และฟื้นฟูทางมนุษย์และสังคม เพื่อคืนผู้คนแก่สังคม

- ประสานภาคราชการ เช่น กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงพัฒนาความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อวางกลไกการเฝ้าระวัง และเข้าถึง ร่วมกับภาคอื่น ๆ
- สื่อกลางประสานความร่วมมือ ภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อช่วยเหลือ ปรึกษา ปรึกษา ประคับประคอง ฟื้นฟู ผู้คนที่ยังคงอยู่ใน พ.๔
 - เยียวยาในทัณฑสถาน
 - ประคับประคอง “จิต” ผู้ต้องคดี ระหว่างพิจารณาดำเนินการ
 - รักษา “จิต” ในกายที่เจ็บป่วย ที่บ้าน ที่วัด ที่รพ.
 - ร่วมพัฒนาระบบดูแล “จิต” ใน โรงเรียน มหาวิทยาลัย สถานประกอบการ
- พัฒนาโครงข่าย ภาคประชาชน อาจเป็น **พลเมืองอาวุโส ที่สุขุมร่มเย็น** อาจเป็น **พลเมืองวัยทำงาน ที่มีจิตสาธารณะ** อาจเป็น **พลเมืองที่อิ่มแล้ว พร้อมจะแบ่งปัน** เข้ามาร่วมกันกับ มหาวิทยาลัย ในการเป็นส่วนหนึ่งโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของประเทศในฐานะ **“ภูมิคุ้มกันทางสังคมของประเทศ”**

๔.๒ โครงการ “แสงสว่าง”

- มอบโอกาสแก่ผู้คน ดึงผู้คน อย่าให้หล่น ติดหล่ม โดยผู้คนที่มีโอกาส หรือจากฝั่งของสังคมที่มีกำลัง เพื่อไม่ให้สังคมภาพรวมอ่อนล้า เสียสมดุล
- สร้างช่องทาง รูปแบบ กลไกในการ “สื่อสารให้กำลังใจ” “แสวงหาโอกาส” “ส่งมอบโอกาส” “ติดตามการพัฒนาการ” จากโอกาสที่ได้มอบให้

๔.๓ โครงการ “ชายผ้าเหลือง”

- ชื่อโครงการเป็นสัญลักษณ์ของความบริสุทธิ์ ความสิ้นไป ความวางใจได้ การพึ่งพาอาศัย ความสมณะสันโดษ
- พัฒนาผู้คนที่ฟื้นฟูสำเร็จ ให้มีความพร้อม มีทักษะและศักยภาพ ในการช่วยเหลือ ประคับประคองผู้คนที่ยังคงอยู่ใน พ.๔ เช่น
 - สติ เตือน “จิต” ที่หลุดไป ให้กลับสู่ ทำนองคลองธรรม
 - โอบอุ้ม “จิต” ที่ถูกตนเอง ทรมาน
 - ดึง “จิต” ให้กลับสู่ความปกติ จากความพลัดพราก
 - เตรียม “จิต” ให้พร้อมรับความกระทบกระทั่ง
 - วาง “จิต” ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง รับรู้ เรียนรู้

ตัวชี้วัดการดำเนินการ

มีการกำหนดตัวชี้วัดการดำเนินการของวิธีที่ ๔ โดยจำแนกเป็นประเภท ก วัดจากผลสัมฤทธิ์ และประเภท ข วัดจากปัจจัยนำเข้าและกระบวนการ ดังต่อไปนี้

เจตนา ของวิธี : Strategic Objective

๔.ก. ร่วมเติมเต็ม และเสริมพลัง แก่สังคมทุกภาคส่วน ที่อ่อนล้า พลัด หลง เพื่อให้สมาชิกในสังคม **ฟื้นคืน** กลับสู่ความเข้มแข็งทางจิตวิญญาณเกิดความมั่นคงยั่งยืนหยัด และก้าวเดินต่อไปอย่างยั่งยืนในทิศทางที่ถูกควร ตามทำนองคลองธรรม

เมื่อดำเนินถึง ปลายทาง เราทราบโดยพิจารณาจาก

(KPI ตัวชี้วัด ผลสัมฤทธิ์ ; Output-Outcome)

ก๑. จำนวน ประชาชน และพลเมือง ที่ได้รับการฟื้นฟู ด้วยวิถีพุทธ จนสามารถดำเนินชีวิต ได้อย่างปกติสุขตามอัตภาพ

- ประชาชน และพลเมืองชาวไทย และชาวต่างประเทศ
- ประชาชน และพลเมืองที่แสดงตัวโดยเปิดเผย หรือ ปกปิด
- ประชาชน และพลเมืองที่เคยพลัด-พลาด มาก่อน และ ที่เพิ่งเคยเป็นครั้งแรก

ก๒. จำนวน ผู้อุทิศตน เสียสละความสุขส่วนตน แรงกาย หรือทรัพย์ทั้งหลาย เพื่อมีส่วนร่วม กับมหาวิทยาลัยในการช่วยเหลือ เยียวยา ฟื้นฟู และให้โอกาส ผู้คน; พ ทั้ง ๔

ก๓. จำนวน หน่วยงาน/องค์กร/เครือข่ายภาคประชาชน ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการ ใฝ่ระวัง - เข้าถึง-ระดับประคอง

ก๔. จำนวน สมาชิกเครือข่ายผู้ที่ได้รับการพัฒนา หรือผู้ที่มีศักยภาพ (พระ-พี่-เพื่อน-พวก) ในการประคับประคอง และฟื้นฟูจิตใจ

เมื่อยังดำเนินอยู่ เราเร่งรัดกิจการทั้งปวง โดยพิจารณาจาก

(KPI ตัวชี้วัด ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการ ; Input-Process)

ข๑. จำนวน คน-ครั้ง ของผู้ที่ได้เข้ารับบริการ รับความช่วยเหลือ ร่วมเข้ากิจกรรม โครงการที่ดำเนินการ ในกิจกรรมเพื่อการนี้

ข๒. จำนวน คน-ชั่วโมง การจัดบริการ กิจกรรม โครงการ ที่มหาวิทยาลัยมีส่วนร่วม ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ ประคับประคอง ฟื้นฟู ช่วยเหลือ ผู้คนกลุ่มเป้าหมาย

ข๓. จำนวน บริการ/กิจกรรม/โครงการ ที่เข้าข่าย ซึ่งมหาวิทยาลัยมีส่วนร่วม ในแต่ละปี

ปฏิรูป: วิธีที่ ๕ พลิก เปลี่ยน ปรับ รับการเปลี่ยนแปลง

เจตนา ของแต่ละวิถี : Strategic Objective

๕.ก. พัฒนารูปแบบก้าวกระโดดในทุกองคาพยพ ทั้งบทบาท โครงสร้าง กระบวนการ การบริหาร และ ทรัพยากร **สู่องค์กรอนาคตแห่งความรู้และภูมิปัญญา** ที่ร่วมพัฒนาอนาคตของสังคมไทย และสังคมโลกซึ่งสามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและรุนแรงในอนาคต

ผลลัพธ์ของการพัฒนา	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Int. & Ext. Communication : PR 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Infrastructure Management : IT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HRM & HRD , Man-Power Management : HR
Org. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Internal Audit, Control System , Risk Management ▪ Budgeting, F/N , Funding ▪ Asset & Facility 	

มรรคา

มีการกำหนดแนวทางในการดำเนินการเพื่อบรรลุเจตนา ๔ มรรคา ดังต่อไปนี้

มรรคาที่ ๕.๑ “พลิกโฉม” ระบบบริหารทรัพยากรมนุษย์ Next Gen for HR

มรรคาที่ ๕.๒ “รี้อปรับ” สู่ Digital University

มรรคาที่ ๕.๓ “สร้างสรรค์” การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ COMMUnitaction

มรรคาที่ ๕.๔ “ปฏิรูป” ทั้งองค์กร สู่ New MAHAMAKUT ทั้งในด้านกฎหมาย โครงสร้าง กระบวนการ ระบบบริหาร ระบบดำเนินการ ระบบบริการ และระบบกำกับติดตาม

โครงการขนาดใหญ่

จัดทำโครงการขนาดใหญ่อย่างต่อเนื่องเพื่อผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรมและยั่งยืน สอดคล้องกับแต่ละมรรคาคงต่อไปนี้

โครงการ “เจียรไนเพชรยอดมงกุฏ”

(เจียรไนแปลว่า “แต่ง เกลา แปลง ดัดแปลง ตกแต่งอัญมณี เช่น เพชรพลอย ให้ได้เหลี่ยม หรือรูปตามต้องการแล้วขัดเงา”)

มหามงกุฏเป็นหนึ่งในเครื่องราชกกุธภัณฑ์ที่ล้ำค่า ย่อมประดับด้วยอัญมณีอันมีค่า หากแต่อัญมณีหรือรัตนชาติเหล่านั้น ล้วนมีกำเนิดมาจากก้อนหินกรวดทรายที่มีอยู่ทั่วผืนแผ่นดินไทย แต่ยังขาดการเจียรไนให้งดงาม

เมื่อหินกรวดทรายได้รับการคัดสรรตามคุณลักษณะของหินอันมีค่า แต่ก็ล้วนยังเป็นเพชรพลอยดิบ

จึงต้องนำเพชรพลอยดิบดังกล่าวมาขัดแต่ง เจียรไน ขจัดมลทิน

จากนั้น จึงแปลงรูป แต่งมุม ให้ได้เหลี่ยมเงาและรูปทรงที่ต้องการ

เมื่อแล้วเสร็จ จึงนำรัตนชาติเหล่านั้นไปประดับพระมหามงกุฏ

เพชรยอดมงกุฏนั้น ก็สะท้อนแสงแม้เพียงเล็กน้อย ที่กระทบไปยังมหามงกุฏ ก่อให้เกิดประกายแสงแวววาว ช่วยส่งเสริมคุณค่าให้กับมหามงกุฏอย่างสุดประมาณ

(โครงการขนาดใหญ่ที่ดำเนินการ ทั้ง ๔ ด้าน ไปพร้อมกัน ภายใต้โครงการหนึ่งเดียว)

ตัวชี้วัดการดำเนินการ

มีการกำหนดตัวชี้วัดการดำเนินการของวิถีสู่ ๕ โดยจำแนกเป็นประเภท ก วัดจากผลสัมฤทธิ์ และประเภท ข วัดจากปัจจัยนำเข้าและกระบวนการ ดังต่อไปนี้

เจตนา ของวิถีสู่ : Strategic Objective

๕.ก. พัฒนางองค์กร แบบก้าวกระโดดในทุกองคาพยพ ทั้ง บทบาท โครงสร้าง กระบวนการ การบริหาร และ ทรัพยากร **สู่องค์กรอนาคตแห่งความรู้และภูมิปัญญา** ที่ร่วมพัฒนาอนาคตของสังคมไทย (และสังคมโลก) ซึ่งสามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและรุนแรงในอนาคต

เมื่อดำเนินถึง ปลายทาง เราทราบโดยพิจารณาจาก

(KPI ตัวชี้วัด ผลสัมฤทธิ์ ; Output-Outcome)

ก๑. ระดับการยอมรับของสังคมและประชาคม ต่อการเป็นมหาวิทยาลัยศูนย์กลางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเถรวาทของโลก

ก๒. มหาวิทยาลัยเป็นที่หนึ่งในใจ (Top of Mind) ของผู้เป็นบัณฑิต ในฐานะสถาบันทางพระพุทธศาสนา ที่ผู้คนสามารถ “ค้นคว้าศึกษา พัฒนางค์ความรู้ภูมิปัญญา พัฒนาตน พัฒนาผู้คน พัฒนาชีวิต พัฒนาสังคม ด้วยพุทธวิถี”

ก๓. ระดับความผาสุก และความผูกพันกับองค์กรของบุคลากรมหาวิทยาลัย

เมื่อยังดำเนินอยู่ เราเร่งรัดกิจการทั้งปวง โดยพิจารณาจาก

(KPI ตัวชี้วัด ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการ ; Input-Process)

ข๑. ร้อยละ ระบบบริหาร ระบบการดำเนินการ และระบบการให้บริการที่พัฒนาเป็นระบบดิจิทัลเต็มรูปแบบเพื่อให้มหาวิทยาลัย ก้าวสู่ Digital Dharma University

ข๒. ร้อยละ ความก้าวหน้าตามแผนปฏิรูปมหาวิทยาลัย

ข๓. ร้อยละ การเพิ่มขึ้นของทรัพยากรบุคคลผู้เป็นบัณฑิตด้านพระพุทธศาสนาที่เข้ามาร่วมเป็น ส่วนในการพัฒนาพลเมืองโลกกับมหาวิทยาลัย

ข๔. ร้อยละ การเพิ่มขึ้นของเพดานงบประมาณในการพัฒนามหาวิทยาลัยการจัดทำแผนพัฒนา มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

▶ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

แผนปฏิบัติการประจำปี

งบประมาณ ๒๕๖๔

๔ ประการแนวทางหลัก
๕ ด้านแห่งการพัฒนา

บทสรุปผู้บริหาร

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีอัตลักษณ์เฉพาะอันดีงามคือเป็นสถาบันหลักในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในระดับสูงและดำเนินการพัฒนามาเป็นลำดับเพื่อเป็นสถาบันในระดับอุดมศึกษาที่สนองงานคณะสงฆ์โดยมุ่งเน้นการจัดการศึกษาให้แก่พระภิกษุ สามเณร ให้สามารถสืบทอดพระบวรพุทธศาสนาได้อย่างยั่งยืน และมุ่งเน้นการจัดการศึกษาวิชาการทางพระพุทธศาสนาให้แก่คฤหัสถ์เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต อีกทั้งยังยกระดับงานวิจัยทางศาสนาและปรัชญาให้มีมาตรฐานทางวิชาการในระดับสากล อันจะเป็นรากฐานสำคัญในการเผยแผ่ปรัชญาพุทธศาสนาไปสู่ไพร่ชประเทศตามหลักความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา ปัจจุบันความเจริญทางวัตถุก้าวล้ำไปมากเกิดการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านอย่างรวดเร็ว มีเทคโนโลยีต่างๆ ที่สามารถอำนวยความสะดวกในการศึกษาที่ทันสมัยสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตในยุคปัจจุบัน รวมไปถึงการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่แตกต่างจากในอดีต มหาวิทยาลัยจึงมีพันธกิจในการสืบทอดพระพุทธศาสนาในยุคที่มีพลวัตทางสังคมอย่างยิ่ง

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนามหาวิทยาลัยฯ ระยะ ๕ ปี ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติ และเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยให้บรรลุเป้าหมาย อีกทั้งเป็นแนวทางในการปฏิบัติของแต่ละหน่วยงานให้ดำเนินงานไปตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจึงได้กำหนดทิศทางการขับเคลื่อนออกเป็น ๕ วิถีแห่งการพัฒนา ดังต่อไปนี้ **วิถีที่ ๑** คือ “ปรีชา” มีเจตนาเพื่อมุ่งประดิษฐานพระพุทธศาสนาให้มั่นคงในแผ่นดินไทยเพื่อเผยแผ่ให้กว้างไกลไปทั่วโลก **วิถีที่ ๒** คือ “ประยุกต์” มีเจตนาเพื่อให้พระพุทธศาสนาได้ยกระดับและเคียงคู่ไปกับสรรพวิทยาของมวลมนุษย์ เพื่อให้องค์ภูมิแห่งพุทธปัญญาปรากฏอยู่ท่ามกลางความเป็นเลิศของสรรพวิชา **วิถีที่ ๓** คือ “ปฏิบัติ” มีเจตนาเพื่อนำทาง ยกระดับ และพัฒนาจิตใจชาวโลกสู่การเป็นมนุษย์อีกครั้งเพื่อเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ก่อให้เกิดเป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งมีภูมิคุ้มกัน มีจิตวิญญาณและสติปัญญาแบบวิถีพุทธ **วิถีที่ ๔** คือ “ปฏิรูป” มีเจตนาเพื่อร่วมเติมเต็ม และเสริมพลังแก่สังคมทุกภาคส่วนที่อ่อนล้า พลัด หลงเพื่อให้สมาชิกในสังคมฟื้นคืนกลับสู่ความเข้มแข็งทางจิตวิญญาณเกิดความมั่นคงยืนหยัด และก้าวเดินต่อไปอย่างยั่งยืนในทิศทางที่ถูกควรตามทำนองคลองธรรม **วิถีที่ ๕** คือ “ปฏิรูป” มีเจตนาเพื่อพัฒนาองค์กรแบบก้าวกระโดดในทุกองคาพยพทั้งบทบาท โครงสร้าง กระบวนการ การบริหาร และทรัพยากร เพื่อเป็นองค์กรอนาคตแห่งความรู้และภูมิปัญญาที่ร่วมพัฒนาอนาคตของสังคมไทยและสังคมโลก ซึ่งสามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและรุนแรงในอนาคต

ทั้งนี้เพื่อให้สามารถก้าวเป็นมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาในระดับนานาชาติ และเปิดโอกาสให้พลเมืองโลก อันมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรมสามารถเข้าถึงหลักธรรม รวมทั้งการนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต และการบูรณาการองค์ความรู้สหวิทยาการให้เกิดงานวิจัยในระดับสากล เน้นการพัฒนาจิตใจและการน้อมนำปรัชญาพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ด้วยภูมิปัญญา (Human Wisdom) และการเยียวยาฟื้นฟูจิตใจให้มีคุณธรรมจริยธรรมมากขึ้นตามวิสัยทัศน์ ที่ว่า “ร่วมพัฒนาพลเมืองโลก ด้วยการผสมผสานแก่นแท้ของพระพุทธศาสนา ที่มั่นคง ให้ดำรงอยู่ในฐานะโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาของมนุษย์ในอนาคต”

แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ปรัชญา (Philosophy)

ความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา

Academic Excellence based on Buddhism

ปณิธาน (Aspiration)

มุ่งเน้นให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา พัฒนาระบบการดำรงชีวิตในสังคมด้วยศีลธรรม ชี้นำและแก้ไขปัญหาสังคมด้วยหลักพุทธธรรมทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

วิสัยทัศน์ (Vision)

ร่วมพัฒนาพลเมืองโลก ด้วยการผสมผสานแก่นแท้ของพระพุทธศาสนาที่มั่นคง ให้ดำรงอยู่ในฐานะโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาของมนุษย์ในอนาคต

พันธกิจ (Mission)

ให้การศึกษา วิจัย ส่งเสริมและให้บริการวิชาการทางพระพุทธศาสนาแก่พระภิกษุสามเณร และคฤหัสถ์ รวมทั้งการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

วัตถุประสงค์ (Objectives)

๑. ผลิตบัณฑิตที่เป็นคนดี มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาทั้งในระดับชาติและนานาชาติ มีความเป็นผู้นำและสร้างสังคมไทยให้เป็น “สังคมแห่งภูมิปัญญา การเรียนรู้ และเป็นศูนย์กลางทางวิชาการพระพุทธศาสนาเถรวาท”

๒. พัฒนาการองค์ความรู้ ผลิตผลงานวิจัย และวิชาการ สร้างสรรค์นวัตกรรม บูรณาการศิลปวัฒนธรรม เพื่อนำมาสังคมนด้วยองค์ความรู้บนวิถีธรรมตามศาสตร์สาขาของตน อันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมโลกในที่สุด

๓. เผยแผ่องค์ความรู้ ภูมิปัญญาด้านพระพุทธศาสนาที่แท้จริง ให้แก่พลเมืองโลก สืบสาน ส่งต่อโดยศาสนทายาทที่เข้มแข็ง แดกฉานในพระธรรมขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ให้ดำรงทรงไว้ในฐานะสมบัติที่ล้ำค่าของโลก

๔. บริการวิชาการ บริการสังคม ด้วยสรรพกำลัง และทุกองคาพยพของพระพุทธศาสนาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่เจริญ วัฒนาสถาพร เป็นประจักษ์ชัดเจนต่อสังคมไทยและสังคมโลก

๕. สร้างพลวัตในการพัฒนามหาวิทยาลัยและเครือข่ายภาคพุทธฯ ให้มีโครงสร้าง ระบบ และกระบวนการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ เน้นการควบคุมกระบวนการสำคัญสู่ผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ คุ่มค่า และสมประโยชน์

เอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

บริการทางวิชาการพระพุทธศาสนาแก่สังคมในระดับชาติหรือนานาชาติ

อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

บัณฑิตมีความรอบรู้ในหลักพระพุทธศาสนาและสามารถเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่สังคมในระดับชาติหรือนานาชาติ

ศาสนสุภาษิตประจำมหาวิทยาลัย

วิชาจรรณสมปนโน โส เสฏโฐ เทวมานุเส

ผู้สมบูรณ์ด้วยความรู้และความประพฤติ เป็นผู้ประเสริฐในหมู่เทพและมนุษย์

สีประจำมหาวิทยาลัย

สีส้ม หมายถึง สีประจำพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระสยามเทวมหามกุฏวิทยามหาราช ซึ่งตรงกับ วันพฤหัสบดี อันเป็นพระบรมราชสมภพ

คติพจน์ประจำมหาวิทยาลัย

ระเบียบ สามัคคี บำเพ็ญประโยชน์

จุดแข็งมหาวิทยาลัย

๑. มหาวิทยาลัยมีอาจารย์ที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านวิชาการพระพุทธศาสนาในระดับสูงและเป็นที่เคารพนับถือจากสังคม ทำให้มหาวิทยาลัยสามารถพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาให้มีความเป็นเลิศในระดับชาติ และนานาชาติ สามารถนำหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาอันถูกต้องมาเผยแผ่ให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิต และฟื้นฟูเยียวยาสังคมได้ นอกจากนี้ยังนำมาซึ่งความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและทุกภาคส่วนของสังคมได้เป็นอย่างดี

๒. บัณฑิตมีความรอบรู้ทางด้านพระพุทธศาสนาและสามารถเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่สังคมในระดับชาติ เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีการกำหนดให้พระพุทธศาสนาเป็นวิชาพื้นฐานในทุกหลักสูตร ควบคู่ไปกับการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพหลักสูตรทุกหลักสูตรให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

๓. มหาวิทยาลัยมีวิทยาเขตและศูนย์บริการวิชาการตั้งอยู่ในทุกภูมิภาคของประเทศ ทำให้สามารถขยายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ผู้เรียนที่อยู่ห่างไกล และสามารถให้บริการวิชาการทางพระพุทธศาสนาแก่สังคมได้อย่างกว้างขวาง

๔. มหาวิทยาลัยมีผลงานวิจัยทางด้านพระพุทธศาสนาที่ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีระบบและกลไกที่เหมาะสมโดยมีสถาบันวิจัยญาณสังวรและคณะกรรมการวิจัยผู้ทรงคุณวุฒิทั้งจากภายในและภายนอก

๕. มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งเรียนรู้ทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม เนื่องจากเป็นศูนย์รวมและมีผลงานด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมที่ได้รับการยกย่องจากหน่วยงานภายนอก

MAHAMAKUT

ค่านิยมร่วม CORE VALUE

Morality	อรรถ	มีคุณธรรมเป็นที่นับถือของสังคม
Awareness	สมาสมพุทโธ	รู้เท่าทันโลกอย่างถูกต้อง
Highbrow	สดธา เทวมนุสสานิ	มีความชำนาญในการสอน
Analyst	ภควา	สร้างทักษะสร้างสรรค์
Mindfulness	พุทโธ	ยึดมั่นในหลักพระพุทธศาสนา
Advancement	สุคโต	มุ่งมั่นสู่การพัฒนา
Knowledge	วิชาจรรณสมปนโน	ให้ความรู้ที่พัฒนาผู้คนได้
Universality	โลกวิทู	มีความเป็นสากล
Trainer	อนุตตโร ปุริสทมมสารถิ	ผู้สอนหลักธรรมอันอุดม

แนวทางหลักแห่งการพัฒนา (Strategic Issues)

ในรอบ ๕ ปี มุ่งเน้นพัฒนามหาวิทยาลัยให้บรรลุเป้าประสงค์สูงสุด (Ultimate Goals) ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ในการเป็นมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาและเป็นประตูสู่แก่นแท้ของพระสัทธรรม ตามแนวทางหลักแห่งการพัฒนา ๔ ประการ

ประการที่ ๑ เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาจิตวิญญาณ สติ และปัญญาของศาสนทายาท และพลเมืองโลกเพื่อเสริมสร้างสังคมตามวิถีพุทธ

ประการที่ ๒ นำทาง บำบัด และฟื้นฟูสังคมให้กลับคืนสู่ความสงบสุข

ประการที่ ๓ สร้างระบบนิเวศแห่งการพัฒนาภูมิปัญญาด้วยการบูรณาการพุทธธรรมเข้ากับองค์ความรู้สรรพวิชา

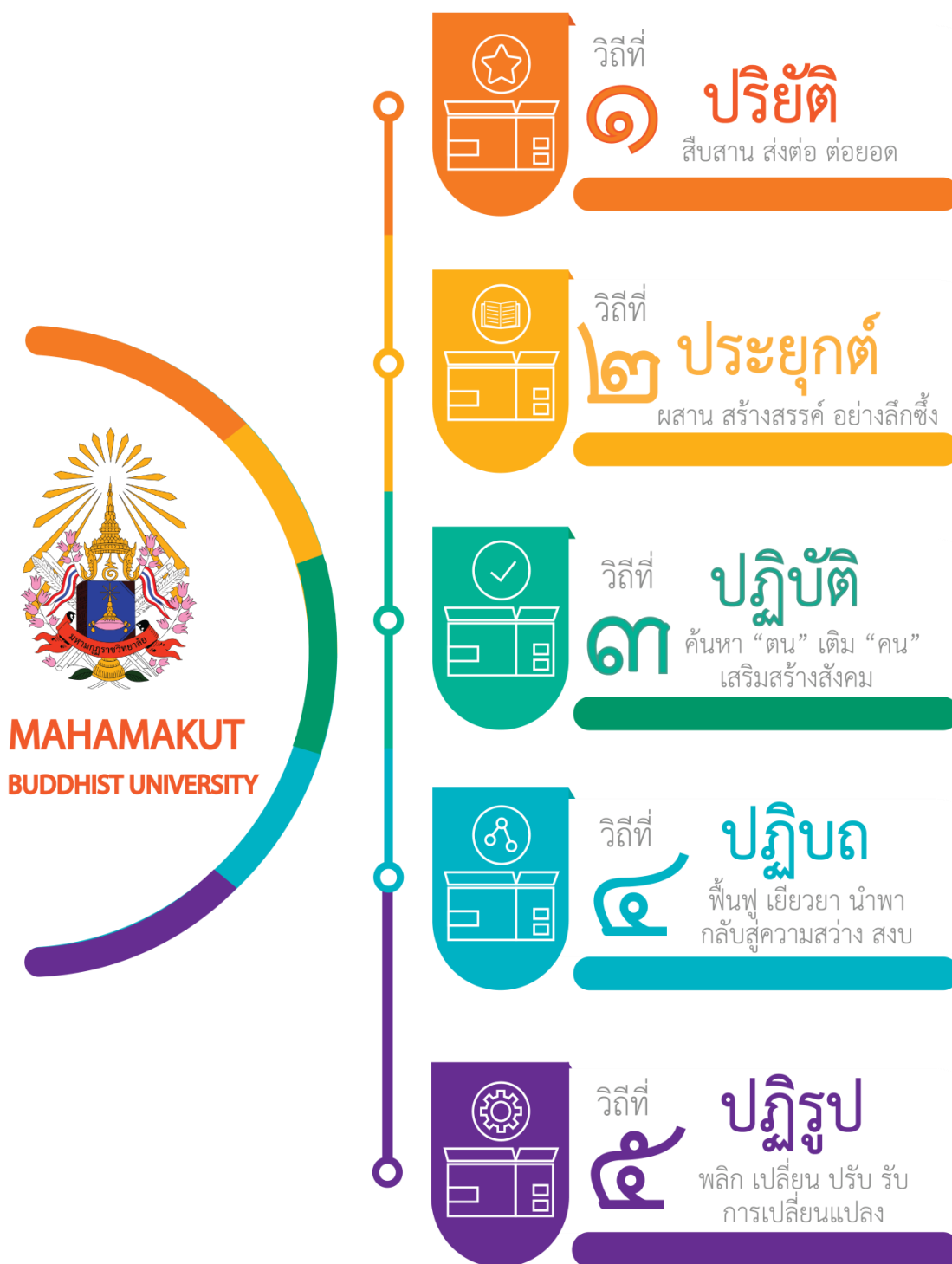
ประการที่ ๔ ยกระดับงานวิจัยทางพุทธศาสนาสู่การเผยแพร่ในระดับสากลเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

วิถีแห่งการพัฒนา (Strategies)

เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามวิสัยทัศน์และแนวทางการพัฒนา จึงกำหนดแก่นแห่งการพัฒนา (Key Strategic Areas) เป็น ๕ ด้าน คือ ปรัชญา ประยุกต์ ปฏิบัติ ปฏิภน และปฏิรูป ในแต่ละด้านมีวิถีแห่งการพัฒนา (Strategies) และเจตนา (Strategic Objectives) ซึ่งประกอบด้วย แก่น (Key Strategic Area) : วิถี อันเป็นมรรค เป็นผล (Strategy) และเจตนาของวิถี (Strategic Objective) ทั้ง ๕ ดังตารางต่อไปนี้

แก่น Key Strategic Area	วิถี Strategy	เจตนา Strategic Objective
ปรัชญา	วิถี ที่ ๑ สืบสาน ส่งต่อ ต่อยอด	๑.ก.มุ่งประดิษฐาน พระพุทธศาสนา ให้มั่นคงในแผ่นดินไทย เพื่อเผยแผ่ให้กว้างไกลไปทั่วโลก
ประยุกต์	วิถี ที่ ๒ ผสมผสาน สร้างสรรค์ อย่าง ลึกซึ้ง	๒.ก.พระพุทธศาสนาได้ยกระดับ และเคียงคู่ไปกับสรรพวิทยาของมวลมนุษย เพื่อให้องค์ภูมิแห่งพุทธปัญญาปรากฏอยู่ท่ามกลาง ความเป็นเลิศ ของสรรพวิชา
ปฏิบัติ	วิถี ที่ ๓ ค้นหา “ตน” เติม “คน” เสริมสร้าง “สังคม”	๓.ก.นำทาง ยกระดับ และพัฒนาจิตใจชาวโลก สู่การเป็นมนุษย์อีกครั้ง เพื่อเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ก่อให้เกิดเป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งมี ภูมิคุ้มกัน มีจิตวิญญาณและสติปัญญา แบบวิถีพุทธ
ปฏิภน	วิถี ที่ ๔ ฟื้นฟู เยียวยา นำพากลับ สู่ ความสว่าง สงบ	๔.ก.ร่วมเติมเต็ม และเสริมพลังแก่สังคมทุกภาคส่วนที่อ่อนล้า พลัด หลง เพื่อให้สมาชิกในสังคม พ้นคืนกลับสู่ความเข้มแข็ง ทางจิต วิญญาณ เกิดความมั่นคงยืนหยัด และก้าวเดินต่อไปอย่างยั่งยืนใน ทิศทางที่ถูกควรตามทำนองคลองธรรม
ปฏิรูป	วิถี ที่ ๕ พลิก เปลี่ยน ปรับ รับ การเปลี่ยนแปลง	๕.ก. พัฒนาองค์กรแบบก้าวกระโดดในทุกองคาพยพ ทั้งบทบาท โครงสร้าง กระบวนการ การบริหาร และทรัพยากร เพื่อเป็นองค์กรอนาคตแห่งความรู้และภูมิปัญญาที่ร่วมพัฒนา อนาคตของสังคมไทยและสังคมโลก ซึ่งสามารถปรับตัวได้ทันต่อการ เปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและรุนแรงในอนาคต

แก่นแห่งการพัฒนา

วิชาการ : การให้ความรู้
การวิจัย : การบูรณาการข้ามศาสตร์
การบริการสังคม : การให้ความร่วมมือ

การบัญชี : การตรวจสอบบัญชี
การเงิน : การติดตามและควบคุม
งบประมาณ : การให้ความร่วมมือ

การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ : การตรวจสอบบัญชี
การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ : การพัฒนาทักษะและความสามารถ
สิ่งแวดล้อมด้านทรัพยากรมนุษย์ : การมีส่วนร่วมในองค์กร

ความเชื่อมโยงของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนัยของมติคณะรัฐมนตรี

๑) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

(๑) เป้าหมาย คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการให้มีความสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีได้มุ่งเน้นพัฒนาเฉพาะกลุ่มนักศึกษาในวัยเรียนแต่ยังมุ่งพัฒนาศักยภาพของคนในทุกช่วงวัยตลอดชีวิต ผ่านการบูรณาการองค์ความรู้จากสหสาขาวิชาเข้ากับหลักคำสอนอันถูกต้องของพระพุทธศาสนาโดยอาจารย์ที่มีความรู้ มีประสบการณ์เชี่ยวชาญด้านพระพุทธศาสตร์ในระดับสูง และยังเป็นที่เคารพนับถือจากสังคม ทั้งนี้เพื่อสร้างและพัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัยให้มีความรู้ มีสติปัญญา ควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมอย่างสมดุล เพื่อให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ สามารถเป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในอนาคตได้ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๑. ประเด็น การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

(๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

๑.๑ คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา และคุณธรรม จริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

(๒) การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยจึงมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัย โดยให้ความสำคัญกับการวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์อย่างเป็นลำดับผ่านการบูรณาการองค์ความรู้จากสหสาขาวิชาเข้ากับหลักคำสอนอันถูกต้องของพระพุทธศาสนา และถ่ายทอดเนื้อหาสาระโดยอาจารย์ที่มีความรู้ และมีประสบการณ์ด้านพระพุทธศาสตร์ในระดับสูง ทั้งนี้เพื่อให้คนไทยในทุกช่วงวัยมีความรู้ มีสติปัญญา ควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมอย่างสมดุล เป็นคนที่มีสุขภาวะที่ดี มีจิตสำนึกต่อสังคมส่วนรวม เป็นผู้มีความรู้และมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ตามเป้าหมายของแผนแม่บทฯ ซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพสูง สามารถปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง และสามารถเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศได้ต่อไปในอนาคต

(๓) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น

แนวทางการพัฒนา คือ จัดให้มีการพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ โดยเฉพาะทักษะด้านการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น

เป้าหมายของแผนย่อย คือ วัยเรียน/วัยรุ่น ให้มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ อย่างครบถ้วน รู้จักการคิดวิเคราะห์ รักในการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหาคารับตัว มีทักษะการสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเกิดประสิทธิผลอันว่าด้วยมีชีวิตที่ดีขึ้น

(๔) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้มีการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน นักศึกษา ทั้งคฤหัสถ์และบรรพชิตซึ่งอยู่ในช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น โดยมีการบูรณาการองค์ความรู้จาก สาขาวิชา ที่มีทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ เข้ากับหลักคำสอนอันถูกต้องของพระพุทธศาสนา ซึ่งจะเป็นการร่วมพัฒนากลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่นให้มีความรู้คู่คุณธรรม เป็นผู้มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม และมีทักษะที่พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในศตวรรษที่ ๒๑ ตามเป้าหมายของการพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น

แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา

๑) เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูปการเรียนการสอน เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

๒) ขั้นตอนการดำเนินงาน มีการปรับหลักสูตรพร้อมกระบวนการจัดการเรียนการสอน และการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ

๓) กิจกรรม มีการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และการวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งการพัฒนาความรู้ และสมรรถนะด้านเนื้อหาสาระที่สอน ด้านศาสตร์การสอน ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการเรียนรู้ และการสอนด้านการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ และด้านบทบาทของครูในยุคใหม่

๔) เป้าหมายกิจกรรม คือส่งเสริมการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ มีมาตรฐาน เปิดโอกาสในการเข้าถึงที่หลากหลาย พัฒนาวิทยาศาสตร์และนวัตกรรม เพื่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

๑) วัตถุประสงค์ที่ ๑.๑ เพื่อวางรากฐานให้คนไทยเป็นคนที่สมบูรณ์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบ วินัย ค่านิยมที่ดี มีจิตสาธารณะ และมีความสุข โดยมีสุขภาพและสุขภาพที่ดี ครอบครัวยั่งยืน ตลอดจนเป็นคนเก่งที่มีทักษะความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต

วัตถุประสงค์ที่ ๑.๒ เพื่อให้คนไทยมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึงทรัพยากรและบริการทางสังคมที่มีคุณภาพ ผู้ด้อยโอกาสได้รับการพัฒนาศักยภาพ รวมทั้งชุมชนมีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้

๒) เป้าหมายรวมที่ ๒.๑ คนไทยมีคุณลักษณะเป็นคนไทยที่สมบูรณ์ มีวินัย มีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีความเป็นพลเมืองที่ตื่นรู้ มีความสามารถในการปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันสถานการณ์ มีความรับผิดชอบและทำประโยชน์ต่อส่วนรวม มีสุขภาพกายและจิตใจที่ดี มีความเจริญงอกงามทางจิตวิญญาณ มีวิถีชีวิตที่พอเพียง และมีความเป็นไทย

๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

๓.๑ เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์ เป้าหมายการพัฒนา

๓.๑.๑ คนไทยส่วนใหญ่มีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคมเพิ่มขึ้น

๓.๑.๒ คนในสังคมไทยทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้น

๓.๑.๓ คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากล และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๔ คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้น

๓.๑.๕ สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะสถาบัน

ครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันทางศาสนา ชุมชน สื่อมวลชน และภาคเอกชน

๓.๒ แนวทางการพัฒนาที่ ๓.๑ ปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ อาทิ การส่งเสริมให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ความมีระเบียบวินัย และจิตสาธารณะ รวมทั้งเร่งสร้างสภาพแวดล้อมภายในและโดยรอบสถานศึกษาให้ปลอดภัยจากอบายมุขอย่างจริงจัง การปรับวิธีการเผยแพร่หลักศาสนาให้มุ่งชี้แนะแนวทางการดำรงชีวิตตามหลักธรรมคำสอนที่เข้าใจง่าย สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง นำไปสู่การปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม และการจัดสรรเวลาและพื้นที่ออกอากาศให้แก่สื่อสร้างสรรค์ที่ส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันดีโดยเฉพาะในช่วงเวลาที่มีผู้ชมมากที่สุด และส่งเสริมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ สร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาท สิทธิ และหน้าที่การเป็นพลเมืองที่ดี เป็นต้น

๓.๓ แนวทางการพัฒนาที่ ๓.๗ ผลักดันให้สถาบันทางสังคมมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศอย่างเข้มแข็ง อาทิ การส่งเสริมสถาบันการศึกษาให้เป็นแหล่งบริการความรู้ทางวิชาการที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ มีการเผยแพร่งานวิจัยสู่สาธารณะ รวมทั้งสนับสนุนให้มีการทำวิจัยร่วมกับชุมชนในการแก้ไขปัญหาและตอบโจทย์การพัฒนาในพื้นที่ การส่งเสริมผู้เผยแพร่ศาสนาให้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามคำสอนของแต่ละศาสนา และเร่งฟื้นฟูศรัทธาให้ศาสนาเป็นศูนย์รวมจิตใจและเป็นที่ยึดเหนี่ยวของคนในสังคม เป็นต้น

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

๑) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รองรับวัตถุประสงค์ ๓.๔.๑ เพื่อส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และวัตถุประสงค์ ๓.๔.๒ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกของคนในชาติ ให้มีความจงรักภักดี และธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๒) แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ๓.๗.๑ การเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์ รองรับทุกนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ

๓) เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ประชาชนมีความสามัคคี มีความปลอดภัยในการดำรงชีวิต มีส่วนร่วมและมีความพร้อมเผชิญปัญหาและรับมือกับภัยคุกคามและปัญหาด้านความมั่นคง

๔) ตัวชี้วัด ๔.๑ ระดับการเสริมสร้างความสามัคคีของคนในชาติ

๕) กลยุทธ์ ๕.๑ พัฒนาและส่งเสริมศักยภาพของคน ชุมชน พื้นที่ เพื่อให้มีภูมิคุ้มกันและมีขีดความสามารถในการเฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงโดยเฉพาะภัยคุกคามรูปแบบใหม่ตลอดจนมีความสามารถในการปรับตัวให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงและความท้าทายใหม่ๆในอนาคต รวมทั้งเสริมสร้างความพร้อมของประเทศที่จะเผชิญสถานการณ์ต่างๆ อันเกิดจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ

๕.๒ ส่งเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทย ปลูกฝังวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ค่านิยมที่ส่งเสริมความภูมิใจในชาติ การจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี โดยการเรียนการสอนทั้งในระบบและนอกระบบสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนกิจกรรมในด้านความมั่นคง

แผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้อง

๑. ยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๗๐ ของกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

แผนปฏิบัติการประจำปี (๒๕๖๔)

(ผ่านมติสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๓ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓)

มุ่งเน้นพัฒนามหาวิทยาลัยให้บรรลุเป้าประสงค์สูงสุด (Ultimate Goals) ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ในการเป็นมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาและเป็นประตูสู่แก่นแท้ของพระสัทธรรม ตามแนวทางหลักแห่งการพัฒนา ๔ ประการ	แก่นแห่งการพัฒนา (ยุทธศาสตร์)	สาระสำคัญ		
		เป้าหมายปี	โครงการ	ตัวชี้วัด
<p>ประการที่ ๑ : เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาจิตวิญญาณ สติ และปัญญาของศาสนทายาท และพลเมืองโลกเพื่อเสริมสร้างสังคมตามวิถีพุทธ</p> <p>ประการที่ ๒ : นำทาง บำบัด และฟื้นฟูสังคมให้กลับคืนสู่ความสงบสุข</p> <p>ประการที่ ๓ : สร้างระบบนิเวศแห่งการพัฒนาภูมิปัญญาด้วยการบูรณาการพุทธธรรมเข้ากับองค์ความรู้สรรพวิชา</p> <p>ประการที่ ๔ : ยกกระดับ งานวิจัยทางพุทธศาสนาสู่การเผยแพร่ในระดับสากลเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและการเรียนรู้ตลอดชีวิต</p>	วิถีที่ ๑ ปรีชา	๕	๑๗๔	๘
	วิถีที่ ๒ ประยุกต์	๙	๒๖	๘
	วิถีที่ ๓ ปฏิบัติ	๑๑	๔๒	๘
	วิถีที่ ๔ ปฏิบถ	๑	๑๑	๗
	วิถีที่ ๕ ปฏิรูป	๓	๕๓	๗
	รวม	๒๙	๓๐๖	๓๘

